

MAGYAR SZÁLLODÁS ÉS VENDÉGLŐS.

HOTELIER ET RESTAURATEUR DE HONGRIE
UNGARISCHER HOTELIER UND GASTWIRT

A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestületének hivatalos lapja

GUNDEL KÁROLY
MALOSIK FERENC
MARENICH OTTÓ
NÉMETH ALADÁR
KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL
SZERKESZTI—REDIGÉ PAR
BALLAI KÁROLY

Organe et propriété du Syndicat des Hoteliers et Restaurateurs de Budapest

Organ und Verlag der Budapester Hoteliers- und Gastwirtgenossenschaft

SZERKESZTŐSÉG (REDAKCIÓN): BUDAPEST, IX., LÖNYAY UCCA 22. SZÁM • TELEFONSZÁM: AUTOMATA 84-1-82

Ipartestületünk tagjaihoz!

Tisztelt Kartársaink!

AZ ELNÖKI TANÁCS ELHATÁROZTA, hogy tagtársainkkal sorozatos taggyűlésen ismerteti meg a testületi munka újabb mozzanatait, továbbá módot és alkalmat akarunk adni t. Tagtársainknak arra, hogy kívánságaiknak és megjegyzéseiknek kifejezést adhassanak, végül, hogy azt a munkaközösséget, amit eddig kiépítenünk sikerült, újabb lendülettel tovább fejlesszük, mert feladataink újabb problémákkal — pl. az árszínvonal, a borralvalókérdés fakultatív rendezése stb. — szaporodtak.

Taggyűléseink sorrendjét itt közöljük azzal a megjegyzéssel, hogy szükség szerint ezen esetleg változtatunk.

Minden egyes taggyűlésre külön meghívót is fogunk küldeni, mert súlyt helyezünk arra, hogy a taggyűléseken lehetőség szerint mindenki megjelenjen.

Taggyűléseinken megjelennek az elnökség és az előljáráóság tagjai, valamint az iparhatósági biztos úr is.

A taggyűlések helyei és ideje:

1935. évi október hó 7-én, hétfőn Boross Gyulánál (I, Márvány ucca 6.)	1935. évi november hó 4-én, hétfőn Schulz Ferencnél (VII, Thököly út 29.)
1935. évi október hó 11-én, pénteken özv. Tory Györgynénél (II, Hatnyú ucca 14.)	1935. évi november hó 8-án, pénteken Juhász Zsigmondnál (VII, Róna ucca 1.)
1935. évi október hó 14-én, hétfőn Sipos Károlynál (III, Lajos ucca 46.)	1935. évi november hó 11-én, hétfőn Lukács Antalnál (VIII, Rákóczi út 55.)
1935. évi október hó 18-án, pénteken Kollár Anna Mária nál (IV, Kecskeméti ucca 14.)	1935. évi november hó 15-én, pénteken Stéger Károlynál (IX, Soroksári út 134.)
1935. évi október hó 21-én, hétfőn Moser Józsefnél (V, Szabadság tér 5.)	1935. évi november hó 18-án, hétfőn Garab Emilinél (X, Liget tér 2.)
1935. évi október hó 25-én, pénteken Erdős Zsigmondnál (VI, Palotai út 65.)	1935. évi november hó 22-én, pénteken Szűts Lajosnál (XI, Zenta ucca 3.)
1935. évi október hó 28-án, hétfőn Gráf Jánosnál (VI, Aréna út 106.)	

A taggyűlés kezdete mindenütt délután 4 órakor van.

Főlkérjük t. Tagtársainkat, hogy okvetlenül jelenjenek meg és taggyűléseink sikere érdekében nagy propagandát fejtsenek ki.

Budapest, 1935. évi szeptember hó 30-án.

BALLAI KÁROLY
előadó.

MALOSIK FERENC
elnök.

TEGLASSY ERNŐ
aljegyző.

POPPER MÓR ÉS LIPÓT RT. BORNAGYKERESKEDÉS
BUDAPEST-KÖBÁNYA, ELŐD UCCA 8.

TELEFON: * 48-4-62. — ALAPITATOTT: 1860. ÉVBEN.

Az 1922. évi szőlő és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Olvassuk, terjesszük lapunkat!

Szerezzünk előfizetőket!

A mi naptárunk.

1935 Október 4 Péntek	Este 8 órakor vendéglősök vacsorája Bokor Ferencnél (II. Pálffy tér 4.)	16 Szerda	D. e. fél 11 órakor a képesítőbizottság ülése az Ipartestületben. D. e. 11 órakor a segédvizsgálobizottság ülése az Ipartestületben. Este 7 órakor Jóbarátok vacsorája Pintér Istvánnál (VI. Váci út 97.)
5 Szombat	Az adóközösségi tagok forgalmiadó általány befizetése. D. e. 10 órakor a békéltetőbizottság ülése az Ipartestületben.	18 Péntek	Este 8 órakor vendéglősök vacsorája Mayer Pálnál (II. Kapás u. 36.)
9 Szerda	D. e. 11 órakor a képesítőbizottság ülése az Ipartestületben. Este 7 órakor Jóbarátok vacsorája Horváth Mihálynál (VII. Dob utca 112.)	21 Hétfő	D. e. 10 órakor a békéltetőbizottság ülése az Ipartestületben.
11 Péntek	D. e. 11 órakor Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékét ápoló asztaltársaság összejövetele Beer Lászlónál (VIII. Főherceg Sándor utca 44.)	23 Szerda	D. e. 11 órakor a képesítőbizottság ülése az Ipartestületben. Este 7 órakor Jóbarátok vacsorája dr. Goldmann Oszkárnál (VIII. Baross tér 10. Park szálló étterme.)

Tanulmányi kirándulás a Balaton vidékére.

Ipartestületünk elnöksége október hó első felében a vendéglős-szakiskola növendékei részére tanulmányi kirándulást rendez, melynek célja, hogy a tanulók a helyszínen ismerhessék meg a szőlőtermő vidékeket és szemléltető módon lássák a szüreti munkálatokat.

A kirándulás autócáron történik, mellyel nemcsak a szakiskola hallgatói, hanem a főnökök is résztvehetnek.

Útirány: Budapest, Alsóörs, ahol Mayer Pál kartársunk szíves meghívására minta-szőlőgazdaságát tekintjük meg. Következő állomás Csupak, azután Balatonfüred. (Itt Haas Imre balatonfüredi szállodás kartársunk volt szíves vállalni az előkészítési munkálatokat.) Megtekintésre kerül továbbá a badacsonyi borvidék, valamint herceg Eszterházy öfóméltóságának világhíres badacsonyi borgazdasága, végül Somló, ahol Schmall Gyula szombathelyi szállodás kartársunk mutatja be a híres, nagymúltú szőlőhegyet.

A kirándulás körülbelül másfél, esetleg két napig tart. A részvételi díj előreláthatólag 20 pengő lesz. Jelentkezési határidő: október 5-ike.

Elszállásolásról és ellátásról jelentkezés esetén gondoskodunk. Aki részt kívánnak venni a kiránduláson, ipartestületünk irodájában szíveskedjenek személyesen, vagy telefon útján jelentkezni.

MAGYAR SZÁLLODÁS ÉS VENDEGLŐS

Régi nóta ...

Irta: Gundel Károly.

HA ÉG A HÁZAM és segítségért kiáltok, de ugyanakkor lezirom a vízvezeték csapját: joggal mondják, hogy bolond vagyok ...

Ha esőért fohászodom s az eső megeredtén vízhatlan ponyvával borítom kiszikkadt kertemet, azt mondanák: meghibbantam ...

Ha útnak indulok s kösziklét gördítek előbb az út közepére, mindenki a fejét csóválná ...

Senki zokon ne vegye e hasonlatokat, de így valahogy vagyunk a mi gyönyörű idegenforgalmi propagandánkkal, melyet még mostoha sorsunk szeszélyes kegyessége is segít. Egyrészt tudatos, áldozatos és mesteri munka folyik e téren, másrészt oly véletlen segítséget kapunk minduntalan, amilyent semmi pénzzel, semmi hatalommal, semmiféle találmánnyal megteremteni nem lehetne.

Prospektusok, propagandafüzetek, plakátok milliói, orvoslátogatások, kongresszusok, konferenciák sokasága, diszkvilágítás, tűzijátékok, gyönyörűsokráta, rend, tisztaság, figyelmesség, szives vendéglátás: mind, mind meghívást, invitálást jelent. A walesi herceg megismételt látogatása, a londoni rádió sorozatos helyszíni közvetítése, — mind-ezeken felül — isteni ajándék!

S a másik oldalon — *oh!* mily szörnyűség — ott a vizum tilalomfája!

„Magyarország! Ungarn! Hongrie! Hungary! Belépődj! a nemzetek kabátja szerint: anyni dollár, font, frank, piaster, stb.

Ide akarsz jönni hozzánk, megnézni, megízlelni, meghallani, élvezni azt a sok gyönyörűséget, amivel idecsalogattunk! Fizess büntetést! Itt akarod elkölteni pénzedet! Jó! De előbb adj nekünk előleget belőle.

Hát nem furcsa ez!

De bizony furcsa!

Ep oly különös, mint az, hogy új hotelek építésének szükségességéről írnak-beszélnék akkor, mikor a meglévők nem tudnak megélni. Új szállo-

dákat a forgalombőség kevés hónapjára — hogy az inség hosszú hónapjai még keserveesebbek legyenek!

Végre mégis csak le kellene ülni a vendéglátó iparosokkal a zöld asztalhoz, odahozatni a könyveiket, beléjük nézni ceruzával a kézben s megvizsgálni: mi alapja van a folytonos panaszoknak, mi az oka a lehúzott rolóknak, bezárt fogadókapuknak, esődöknök, inzolvenciáknak?

Be kell látni végre, hogy az idegenforgalom jó szálloda, jó vendéglő, jó kávéház nélkül nem fejlődhet s hogy ezek a vendéglátóiparok kimerültek, végüket járják.

Ha a vizundtjokat végkép el nem törlik s az iparnak nem sietnek megsegítésére, úgy kár minden propagandéért!

Minden elismerésünk és hálánk a hatóságoké, amelyek elméretésükkel az idegenforgalom emelése érdekében annyit tettek, de kérjük őket: ne tegyék kockára az eddigi eredményeket, sikereket és segítséget, amíg nem késő.

Aki ez át nem érti és át nem érzi, annak az *idegenforgalom — idegen fogalom!*

A debreceni tömeges italmérési engedély megvonás.

(i) DEBRECENBEN, megemlékeztünk erről már több alkalommal, a vendéglátóipar válságos helyzetben snylódik. A város fejlődésének arányában romlott az ottani vendéglősök és kereszrosok helyzete. Ez az állapot, a debreceni pénzügyigazgatóság egyedülálló eljárása miatt, nem csak megdöbbenést váltott ki az ország vendéglátóiparai között, hanem a nemes hagyományú civis város rossz híret terjeszti.

Az országon végig, nemcsak a vendéglátóiparban, hanem a termelőktől kezdve az iparon és kereskedelmén keresztül az értelmiségi pályákig — sajnos — nagyon sok az adóhátralékos. Ezzel a helyzettel már korábban számolt a kereskedelem-

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Vezérigazgató: **Klaber Miksa**

Pincészet:
BUDAFOK, PETŐFI ÚT 16. SZÁM
Telefon: 69-6-98

Városi iroda:
BUDAPEST, V. ARANY JÁNOS U. 10
Telefon: 14-2-82.

Fellner Béla f. ü. v.

Első belvárosi szállodat, vendéglői és kávéházi személyzeteket közvetítő iroda

Budapest, IV., Irányi u. 1. Telefon: 84—2—92**ADLER ZSIGMOND** **pincérügynöksége** közvetít: Szállodai, vendéglői és pensioi személyzet-
40 éves cég. Irodavezető: **Fuchs Oszkár**, VII., Rákóczi út 86. Telefon: 31-6-04

ügyi minisztérium, mert az ipartörvény-novella, az 1922:XII. tc. az engedélyhez kötött iparoknál megengedi ugyan az adó nemfizetéssel kapcsolatosan fölvetett megbízhatóság kérdésének vizsgálatát és kedvezőtlen eredmény esetén az iparengedély elvonását, azonban a kereskedelemügyi minisztérium 1933. és a rákövetkező évben kimondotta: *késélemes adófizetés az ipartörvény szempontjából megbízhatatlanságnak nem tekinthető és ez még az engedélyhez kötött iparoknál sem lehet alapja az iparjogcsillvány elvonásának* (l. 61.596—1933 K. M. és 10.436—1934 K. M. rendeleteket).

Olyan gazdasági viszonyok között, amelyben élünk, kívánatos volna, ha a pénzügyminisztérium is ehhez hasonlóan határozott intézkedési rendeletet adna ki, amelyben a rossz viszonyok áldozatait jobban megvédené, legalább, hogy la bajba kerülnek, ne fosszák meg attól, hogy iparát folytathassák. Mert amíg az idézett kereskedelemügyi miniszteri rendeletek a hiányos adófizetésből folyóan nem engedi az iparjogcsillványt visszavenni, addig, a pénzügyminiszteri rendelet erre *lehetőséget* nyújt, bár ezt föltétlenül mondja ki: „az italmérségi engedély elvonható.” Sajnos azonban, amint a debreceni példa mutatja, akadt hatóság, amely az intención, a példastatnáláson túlmenően rendszeresen élt vele.

Adóhátralék esetén nem szabad rögtön rossz-hiszeműsége következtetni, sőt, nem szabad a közület ellen elkövetett bűnnek minősíteni és büntetni, amint a debreceni pénzügyigazgató ilyenek vette, ha egy hátralékos elsősorban primér köteletségének tesz eleget és lányát férjhez adja (ami mai napság valóban súlyos anyagi áldozatokkal jár) és nem szekundér köteletségét — a közülettel szemben valót — teljesíti.

A jó tisztviselő törvényes feladatait nem fogja soha egyoldalúan az állampolgár ellen teljesíteni, hanem az állam és az egyén érdekeit egyeztetni törekszik és sohasem fogja a föltétlenül adott *(elvonható)* jogot általában parancsoló módon alkalmazni, mert akkor valóban kétségbevon-

ható az emberi érzése és tisztviselői okossága, valamint a *vezetésre való ráteremtésége*. A törvények és miniszteri rendeletek határozott rendelkezési éppen ezért mindig tartalmaznak kivételeket, lehetőségeket arra, hogy a parancsot a végrehajtás során csupán a végső szükségben és akkor is inkább csak példaadás céljából alkalmazhassák, de *sohasem az egzisztenciák megsemmisítésére*.

Mindezek elmondását a debreceni föltűnő italmérséjig elvonások tették időseirűvé. Mert ez különös figyelemre méltó eset, amely a jogos kritikát provokálja. Maga a pénzügyigazgató is elismeri (ezt a „Debrecent” f. é. szeptember 21-iki számában olvassuk), hogy az ország más részeiben jobb viszonyok vannak, mint Tiszántúlon (tehát Debrecentben is) ahol a lakosságot az aszálykár éveken át sújtotta. Vajjon milyen logika alapján alkalmazta a saját megállapítása szerint is rosszabb gazdasági viszonyok között élő Debrecentben az „elvonható” lehetőséget rövid időn belül 87-szer elvonással, mikor a jobb helyzetben levő városokban pl. Miskolcon, Szegeden, Pécsen, Zalaegerszegen, Sopronban, Szombathelyen, Baján, Nyíregyházán vagy nem, vagy csupán példa és elrettentésképpen *egy-két esetben élték az italmérségi jog elvonásával?*

Bizonyos az, hogy Debrecentben az italmérsési jog elvonásokban valami nincs rendjén. Bizonyos az is, hogy Debrecentben nincs meg az a méltányosság és megértés, amelyet a magyar vendéglátóipar idegenforgalmi jelentősége megkövetelhet. Iparunk méltán igényelheti a külföldi államok példájára a közületek anyagi támogatását és ha áldozatkészségében saját egzisztenciája pusztulásának kockázatával feleltesíti, modernizálja üzleteit, hogy a közzgazdasági szempontból elsősorban álló idegenforgalom fokozására minél jobban fölkészülve legyen, akkor legalább azokon a területeken támogatassák, ami a közületeknek pénzbe sem kerül. Legyenek akkor a vendéglátóipar problémáit iránt megértők, támogatók és ne botránkoztatssák meg föltétlenül adott jognak, kiméletlen végrehajtásával.

De most olvassák kurtársaink a konkrét eseteket, amelyeket a már említett lapszámból veszünk.

VIRÁGVÁZAK

Elsőrangú műköből készített virágtartók, szökőkutak, művészi szobrok, kertj padok.

ballusztrádok, teraszok, oszlopok

Általánosn elismert legjobb minőségű vasbetetes fagyellentálló műköből készítő. Mennyezetdíszek, valamint úgy külső és belső szobrássz és műkömunkák készítése

BAUM szobrász

Rottenbiller uca 58. Damjanich uccával szemben.

Tel: 43-5-45

SZENT ISTVÁN**CSALÁDI SÖR**

1 1/2 literes zárt palackokban

KÖBÁNYAI POLGÁRI SERFÖZDE

gyártmánya.

AGRÁR BORKERESKEDELMI K. F. T. BUDAFOK

Petőfi-út 24-26-28.
Telefon: 69-8-02.

Vági István, a város közgyűlésén elmondott interpellációjában a kirívó eseteket felsorolta. Mi nem fűzünk hozzá megjegyzéseket, kartársaink líssák és ítélik meg, hogy a közért és az iparért áldozók, derék és adakozó polgárok munkás életük alkonyán, a viszonyok miatt bekövetkezett anyagi romlásból fölgyült adóhátralékok miatt, rászolgáltak-e ilyen eljárásra!!

Elvonták az engedélyt többek között: a 76 éves Kemény Jánostól, és id. Horváth István-tól; a 75 éves Farkas Mihálytól; a 73 éves Krausz Lajostól és Hamburger Arnoldtól; a 62 éves Nagy Józseftől; a hadirokkant Nagy Mártontól és Schaff Gyulától; a 60 éves Ström Gyulától; az 55 éves Nagy Józseftől; az 52 éves Maday Imrétől és a kirívóbb esetek közül még csak a 8 gyermekes hadiözvegy Eigner Vilmosné említettük meg.

Mind ezek után csak azt kérdezzük a debreceni pénzügyigazgatótól, vajjon megtette-e köteleességét és a borempézeket megfogatta és megbüntette-e vagy a termelői bormérések visszaéléseitől megvédte-e a nagy terheket viselő vendéglősöket és koresmárosokat, végül a kifözöket megadóztatta-e? Mert ha mindezeket megtette és ezzel megvédte kartársainkat és biztosította a vendéglősök és koresmárosok normális forgalmát, akkor még megértenők (a bátran jellemezzhetjük így) statáriális jogelvonásait.

A hatóság fejének, mint a törvények és rendeletek végrehajtójának, elemi kötelessége, hogy megvédje az adóalanyt, hogy biztosítsa, ki-ki hivatását a törvények keretén belül háborítatlanul, illetéktelen verseny nélkül folytathassa és ezáltal konzerválja az adóalanyokat. A magyar vendéglátóipar mindig jó és nagy adófizető volt, ha ebben megakadt, akkor a köz érdekében elsősorban meg kellett volna keresni, vajjon, mi oka lehet ennek? Ha komolyan foglalkozott volna a pénzügyigazgató iparunk problémáival, bizonyára nem élt volna ilyen megbotránkoztató eszközzel.

Vásároljon

magyar gyármányú

SALICYL-t

Előállítja:

CHINOIN-GYÁR, Ujpest

Borszűrészhez
Kristály-szűrő
a legalkalmasabb.
Legjobb referenciák.

Gyártja:
Egyesült Gép- és Fémáruhárok Rt. Budapest
Egyeduralítója:

FORSCHNER JÁNOS, pincegázászati cikkek
Budapest, VI., Teréz körút 41. Telefon: 11-6-10.

Az összes pincegázászati felszerelések és borkelési anyagok legolcsóbb beszerzési helye.

Hogy most eszett és ezt aláhúzza irom, jórészen a hatóságok hanyagságából és alszociális érzéséből folyóan, amelyek miatt fejlődhetek ki és terjedhetnek el a jogosulatlan iparúrók százai és szívhatták el a legitim iparosok életeterejét, akik terheket nem viselve, kihasználva a hatóságok nemtörődömségét, a sokféle és súlyos terheket viselő iparunkat tönkretették.

Ezekután nem lesz és nem lehet orvosság a könyörtelenül és kíméletlenül végrehajtott föltételesen adott jog.

Kivánatos és megnyugtató volna, ha a debreceni esetet a pénzügyminisztérium tüzetesen megvizsgálná, mert hogy ott, ismétljük, valami nincs rendben, más pénzügyigazgatóságok magatartása is igazolja.

A magyar szállodás és vendéglősipar védekezése.

I.

Ballai Károly új könyve.

Irta: Németh Aladár, alelnök.

„EDES ÉRZES MEGVÉDENI AZT, akit vagy amit szeretünk.“ Ballai Károly szereti a magyar szállodás- és vendéglősipart. Megvédelmezi olyan felkészültséggel, olyan elmélyülő alapossgággal, olyan horvtaéles logikával, amilyenre csak a szerető által fűtött tudás és hivatottság képes.

A magyar szállodás- és vendéglősipar védekezése címen Ballai Károly magvas, tömör munkát írt, mely Testületünk kiadásában jelent meg. A könyv ereje tárgyilagosságában, világos áttekinthetőségében, adatainak és hivatkozásainak abszolút megbízhatóságában rejlik.

Pontos fogalmi meghatározásokat nyújt. A

10.000.—, tizezer pengővel, vel garantálja a Király gőzmosó és vegytisztító gyár a klórmész nélküli és legkíméletesebb mosást.
Budapest, IV., Magyar ucca 3. Telefon: 85—1—29.

törvények és rendeletek szövvényes rengetegében járható utat vág. A joggyakorlatot mesteri módon felkutatja és csoportosítja. A határterületeket élesen megvilágítja. Minden eddig megismert kihágás-típust feldolgoz.

De nem marad meg az elmélet terén. Könnyen megérthető és jól megfogadható jogkorlati tanácsokat ad arról, hogy miként kell a jogosulatlan iparüzést leküzdeni: „Wo der Pfsucher findet Brot, muss der Künstler leiden Not” — mondja a régi német közmondás. Apatikus iparostársaink százeitól eltérően, Ballai nem nyugszik bele abba, hogy iparunk a kontárság posványába fulladjon. Meggyőzően kidomborítja az idegenforgalmi érdekeket és szempontokat is. Megkönyviti a vidéki iparüzetelek szállodás-vendéglős szakosztályainak munkáját. A vidék eddig csak bátortalanul tapogatózott. Ahogy a vezérkari főnök pontos, országos mozgósítási tervet dolgoz ki, úgy tudja a szerző e könyvével irányítani az ország összes vidéki iparüzeteit. Cél: a kontárk felkutatása és káros tevékenységük megszüntetése. Harci eszközeink a legnemesebbek: a törvénynek és a bírói gyakorlatnak alapos és biztos ismerete.

Szerzőnk a rendőrbírák és a véleményező kamarák munkáját különösen megkönyvítette. E mű segítségével nem nehéz a terjeszkedő kontárkodást visszaszorítani s a joggyakorlatot még jobban egységesíteni. Ballai munkája ekként a polgári társadalom pilléreit: a jogegységet és a jogbiztonságot is szolgálja.

Ha Ballai Károly mögött nem is állna alkotó testületi munkával teltített évtized, ha nem is végzett volna esodálatos szervezőmunkát az 1926-iki budapesti, nemzetközi szállodás-kongresszus alkalmából, ha nem is emelte volna Testületünk hivatalos lapját olyan színvonalra, amilyenre csak túlzott optimizmusunk boldog perceiben mertünk gondolni, ha nem is teremtette volna meg a semmiből, ezeregy akadályt és aggodalmat leküzdve, adóközösségünket, ha nem is igazgatón e kényes pénzügyi szervezet mintaszertű precizitással, ha tíz éven át semmit sem tett volna, csak egyedül ezt a védekező művet írta volna meg, akkor is, e munkájával egymagában is igaz hálára kötelezte a magyar szállodás- és vendéglősiipart.

II.

FELHÍVÁS

az ország szállodásaihoz és vendéglőseihez, valamint a vidéki iparüzetelek szállodás- és vendéglős-szakosztályaihoz.

IPARTESTÜLETÜNK ELNÖKI TANÁCSA elérkezettnek látja az időt arra, hogy a Budapesten kifejtett iparvédelmi munkát az egész ország területére kiterjessze és megszervezze.

Kötelességünknek valljuk, hogy azoknak a kipróbált eszközöknek és módoknak alkalmazását, amelyekkel Budapesten nemcsak eredményt értünk

Cserélje ki régi kályháját 2 aknás Rekordra

hazaiszennel, lele költséggel fűtőhelyiségeit

250 m²-es Rekord-kályha ára: P 110

350 " " " " 135

500 " " " " 150

Teljesen felszerelve

Vételára egy szónban mrgtérül.

Kedvező fizetési feltételek

Árjegyzéket küld: **HÉBER**

kályhagyár. Budapest, Vilmos császár-út 39. szám

el, hanem amelyek immár a bírói gyakorlat is szentesített, kiterjesszük országunk egész területére nemcsak ipari érdekeink védelmére, hanem iparunk színvonalának, teljesítőképességének emelésével az idegenforgalom legteljesebb szolgáltatásának biztosítására. Ezzel a jogos üzleti érdek munkálásával tehát egyidőben a kötelező közérdeket is szolgáljuk törekvésünk.

Iparunk mögött évszázadok vannak, nem lehet tehát most, a legnehezebb időkben, kiskorúak vagy vénasszonyok módjára csak sírunkozni és panaszkodni, hanem, mint férfiaknak, magunknak is meg kell ragadnunk a segítés eszközeit. Önérzetes és a maga hivatásában bízó iparos közéleti tevékenysége nem merülhet ki abban a keleti szokásban, amire származásunknál fogva hajlamosak vagyunk, hogy segítséget mindig mástól várjunk, hanem kötelességünk magunk, családunk és jövőnk érdekében vizsgálódó, éles szemmel körültekinteni, megkeresni a bajok forrását és erőnek ösztönözni, hogy azokon a rendelkezésre álló eszközökkel segíthessünk és ha azokat teljesen meg nem szüntethetjük, legalább is az elviselhetőségig csökkentjük.

A kontárk és a jogosulatlan iparüzők ellen a hatóságok a dolog természeténél fogva teljes mértékben meg nem védhetnek bennünket és a közmondás tanítása alapján — mindenki sajátmagának a legjobb ügyédjé — a törvényes lehetőségeket felhasználva, magunk irányításuk, vezetésük és végeztük a jogosulatlan iparüzés ellen való küzdelmünket. Sőt a hatóságokat mi támogatások feladatuk teljesítésében, a tényállás szabatos kivizsgálásával, a bírói gyakorlat ismertetésével.

Ezt a kettős célt szolgálja az a füzet, amelyet fölkérésünkre Ballai Károly szerkesztett, s amelyet az előbbi sorokban Németh Aladár alelnök ismertetett és méltatott.

Ez a füzet a jövő hét folyamán minden szám-

JÓNÁS IMRE CIMPESZTŐ

Alapítva: 1906

Készít: Címablakot, társaportcseket és reklámdekorációkat kiváló ízléssel és mérsékelt áron

DUCCÓ FÉNYEZÉS! Szövetség ucca 30 c.

Kohn Mór

f. ü. v. közvetíti az összes vendéglői és szállodai személyzetet. — Megbízható felirónöket és konyhai személyzetet. — Budapest, VIII., Rákóczi út 47. sz. — Telefon: 33—9—21.

Nyugdíjgyesületi ügyben Bolgár titkárral értekezni lehet naponta 1—2 óra között.

Szobafestést modern kivitelben végez **Gralitzer** Király ucca 54. Tel.: 15-9-74 Külföldi referenciák!

bajjehető vidéki ipartestületnek, illetőleg azok szállodás- és vendéglősszakosztályainak a birtokában lesz, azonkívül mind Budapesten, mind vidéken az iparhatóságoknak és rendőri büntető bíráknak megküldjük, hogy a vonatkozó törvényhelyek és miniszteri rendeletek, valamint a Kihágási Tanács cédligi gyakorlatára alapján kialakulhasson a kontársággal, a jogosulatlan iparüzéssel szemben az az egységes felfogás és eljárás, ami teljes védelmet fog nyújtani jogállományában meg nem engedett módon megrövidített iparunknak, sőt békét létesít a vendéglátóipar tisztas művelői között, amik összevéve, kedvező hatással lesznek iparunkra.

Az iparosok, általában a vendéglősök, gyengé érdeklődést mutattak a kontársíldözés iránt. Ennek azonban az is az egyik oka, hogy az iparosok csak rendeleteket kaptak, nem kaptak azonban konkrét kitanítást, hogyan, mimódon védekezzen, minő eszközökkel és fölkészültséggel folytassa a kontárok, a szállodás- és vendéglősipart jogosulatlanul üzők ellen a harcot, amelynek fegyverei, amint *Németh* Aladár is kiemelte, a legnemesebb: törvénynek és a bírói gyakorlatnak alapos és biztos ismerete.

Most már ezt sem mondhatják Kartársaink, mert íme, a kezükbe adjuk mindezt és kérjük, hogy éljenek vele saját maguk és iparunk előnyére.

Ipartestületünk ezen önzetlen támogatását fogadják szívósen, különösen vidéki kartársaink, és útmutatásaink alapján mielőbb szervezzék meg és folytassák azt az iparvédelmi tevékenységet, amelynek kedvező eredményei igen hamar fognak mutatkozni.

Kartársi tisztelettel

Budapest, 1935 szeptember hó 30-án.

AZ ELNÖKSÉG.

Váradi György kárpitós, diszító és lakberendező

Elvállal mindennemű kárpitóztott bútorok, úgy mint Berzsló, uri- és angol bőrgarnitúrák, fotelók, rekamierek, sezlonok, matracok, ruganyos ágybetétek készítését, teljes lakberendezéseket a legjobb kivitelben.

Kérjük

kartársainkat,
csakis

hirdetőinknél vásároljanak

és vásárlásaiknál hivatozzanak lapunkra!

FRIED JENŐ (ciánózó gázmester) korrekt fégé-
irtó vállalat. A szakmába vágó mindenféle fégé-
irtást jótállással elvállalok. Korrekt munka. —
Szólid árak. Konyhai svábirtás. Kartárs. Budapest
VI., Csengery u. 67. III. 18. Telefon: 12-0-11.

Falradirozás, surolás, vixelés, fégéirtás

mégis legolesőbb, legtökéletesebb, leggyorsabb
TOLDY lakástakarítónál,
Róza u. 86. Tel: 270-53.

Mindenféle kárpitósmunkák olesó, szakszerű javít-
tását, készítését vállalja az évtizedes Plese-cég.
Plese János kárpitós és diszítómester Budapest,
Alkotás ucca 26. Bejárát Nyárfa ucca 3.

Uti bóröndök és nesseserek, divatos
női tásák és divatövek, főpíneér-felszerölések
MERCUR bórdiszíműzern
IV. Reáltanoda u. 19.

E lapra hivatozva, 5% engedményben részesülnek

POMOSIN

gyümölcs pektin

a vendéglátó, cukrászlapar és a háztartás régen
nélkülözött segédanyagára. — Gyümölcszék, gelék,
legfinomabb krómek, sokáig tartós sütemények,
magyalított készítéséhez nélkülözhetetlen!
Újdonság! Pomosin E. G. (Express gelé) használ-
tára teljesen kész oldat gelékhez, krémekhez stb.
1 kg próbadozob P 1.60, 5 kg 6.80 és P 1.—, dozob-
betét 10 kg P 13.50 és P 2.— betét, 25 kg P 32.
és P 3.— betét.

SZEKELY GÁBOR, a POMOSIN-WERKE
magyarországi vezérképviselete
Budapest, VII., Vörösmarty u. 20. Tel.: 3-07-23.

NAUTON
AZ IDEÁLIS VÉDŐMAZOLAT

jéggépek, hűtőtelepek és
minden vízzel érintkező
vaszerkezet részére

GORINSOL
örökös,
semleges hűtőfolyadék.

LUZ LAKK ÉS FESTÉKNYÁRT.
BUDAPEST, VII. ÜNNEV-U. 4.

Cifka József

pinceszakmai cikkek szaküzlete.
Budapest, V., Vilmos császár út 48. sz. Telefon: 22-8-92.
Borszivattyúk, szűrőgépek és az összes berkezelési anyagok.

Ujabb idegenforgalmi események Budapesten.

Irta: Tábori Kornél.

MA MÁR A HIVATALOS idegenforgalmi szervek és a külföld állami hatóságai is szívesen elismerik, hogy Budapest „divatba jött” és hogy ezt valóban meg is érdemli. Világhírű kapacitások mondották el, hogy az udvariassági frázisok kikapcsolásával is elsőrangú nyújtanak Budapest szállói és vendéglátóiparának egyéb elősegítői.

Az Alliance de Tourisme közgyűlése.

A „Congrès International des Organes Officielles de Tourisme” után, amelyet néhány évvel ezelőtt a Magyar Idegenforgalmi Érdekeltségek Szövetsége és a székesfővárosunk Idegenforgalmi Hivatala szervezett meg, most az *Alliance Internationale de Tourisme*, a Nemzetközi Idegenforgalmi Szövetség tartotta közgyűlését Budapesten. Ennek a megszervezése a Magyar Touring Club főördeme, a valóban rátermett ér. *Vermes Gyula* elnök és a nagyképzettségű *Kirchknopf Ernő* főtitkár, ny. konzul alapos előkészítő irányításával.

Régi, kedves ismerősök is érkeztek Budapestre a közgyűlés alkalmával, mint Magyarország egyik legjelentősebb barátja: dr. *Henneberg* Henrik svájci egyetemi tanár, az AIT elnöke és M. *Duchaine* főtitkár, aki már 9 évvel ezelőtt nálunk járt az idegenforgalmi kongresszuson és azóta mint a 240 ezer tagot számláló belga Touring Club és nemzetközi szervezetek vezetője, sokszor jelét adta Magyarországról íránt való szimpátiájának. Anglia, Hollandia, Finn-, Görög-, Lengyel-, Svéd-, Török-, Német- és Olaszország, Ausztria, Csehszlovákia, Norvégia, Svájc, Jugoszlávia és más földrészek államai közül az Amerikai Egyesült-Államok, Brazília, Burma, Ceylon, Egyiptom, Kanada, Kelet-India, sőt Franciaország maláji szigetvilága is elküldte képviselőit is.

Fontos idegenforgalmi kérdések.

Winckler kereskedelmi miniszter, mint a magyar idegenforgalom mai feje nyitotta meg a köz-

gyűlést, amely három napon át főképp az alábbi kérdésekről tárgyalt: idegenforgalmi és forgalomtechnikai újítások az egyes országok kölcsönös útlevel- és vízumkedvezményei, — ma legnagyobb kerékkötők a vízum-nyavalya — egységes idegenforgalmi térképek, különböző autóközlekedési kérdések, illetve reformok, az idegenforgalom szempontjából szükséges új berendezkedések a nagy transzkontinentális útvonalakon stb.

A világgongresszussal kapcsolatban több ülést tartott a vezető főbizottság, a *Comité Directeur* is, amely megállapította, hogy az idegenforgalmi és turisztikai szervezkedés csaknem világszerte folyik s az államok nagyarányú propagandát végeznek a fejlesztése érdekében. Ami az AIT-t illeti, ennek a segítségével ma már touring clubok működnek a világ minden államában és nagyon elősegítik az idegenforgalmi szervezést.

A magyar gasztronómia szerepe.

Kifejezőre jutott a kongresszus fontosságának elismerése abban a fogadtatásban is, amely a kormányzó úr részéről történt a gödöllői kastélyban, valamint a főváros és a kormány által adott ünnepi lakomák. A kongresszus tagjain kívül jelentős személyek gyűltek össze arra a téra, a melyet *Marencich Ottó* elnök adott a Dunapalotaszálló nevében. A külföldi klubelnökök hölgyzártaozói is jelen voltak a Dunapalotában, arcely egyébként is az érdeklődés homlokterében állt a velszi herceg látogatása révén. Természetes, hogy maga a Touring Club is vendéglő látta a kongresszisztákat, mely pedig a bücsübanketten.

Az autókörseta után, amelynek célja a svábhelyi szanatórium és a budai gyógyvidék megtekintése volt, *Henneberg* elnök szokatlanul nagy elismeréssel beszélt a magyar a főváros *idegenforgalmi értékeiről, szállóiról, vendéglőiről és fürdőiről*. „El kell ismernünk azt, — mondta végül — hogy fővárost, világfürdőt, magaslati kirándulóhelyeket, szingzagad változatos környéket, ennyi mindent egyhelyütt nem igen találhatunk más centrumokban.”

Az angol automobilizációs vezetőkörseta: *Sir Stensen Cooke*, a legnagyobb hollandindiai ven-

Trafikot vegyen át

kezelésre, befektetett tőkéje és megélhetése biztos, óvadékára teljes fedezetet kap. Csakis korrekt megélhetést nyújtó trafikok közvetítésével foglalkozik a **DOHÁNYKÍSÁRUSOK SZÖVETHEZETE**
Börköcsis u. 19. II. em. Telefon: 35-35-2

FISCH halkereskedő

Központi vásáreszernok 56-58. földke. Vámbáz körút 5. Telefon: 85-4-63.

Borkörzraktár és Borértékesítő Részvénytársaság

Petőfi út 10-12.

Budafok

Telefon: A. 69-8-01.

PULVEX rovarirtó

hafásos, megbízható. Szintelen és szagtalan, emberre nem mérgező. Szállodák takerítésénél nélkülözhetetlen Gyártja: Cooper McDougall & Robertson Ltd. Berkhamsted Anglia. — Főelárúító:

Lindner Dániel Budapest, V., Alkotmány-u. 23.

dégforgalmi szervezet igazgatója: van *Meelcren*, továbbá a francia *Bath* tábornok, a lengyel *Kesz-nonszky* v. miniszter, *Resid Savfet* bey volt török kereskedelmi miniszter és *Sykes*, a keletindiai autószerzőség főtítkára egymás után a legteljesebb, dí-cséréttel nyilatkoztak a magyar idegenforgalmi kvalitásokról, a *konyhai specialitásokról* és a néprajzi érdekességek vonzóerejéről.

A kormány méltatása.

Dr. *Káddár* Levente miniszteri osztályfőnök kiemelte, hogy az AIT-hez 94 egyesület tartozik, majdnem 7 millió taggal. Valóban fontos tehát, hogy az AIT a Magyar Touring Club vezérért: dr. *Vermes* Gyulát alelnökévé választotta. A kormány kifejezést adott továbbá annak, hogy az AIT jelentőségét méltatja dr. *Tormay* Géza államtitkár útján is, aki a kongresszus munkásságáért a kormány nevében megleghangú köszönetet mondott.

Budapest mint elosztóhely.

Szállodák, vendéglők, a vendéglőitájpár mindenrendű intézményei szempontjából fontosnak mondható az a nemzetközi értekezlet is, amelyet a london-istanbuli transzkontinentális út ügyében hívott össze a magyar kormány Budapesten. Anglia, Ausztria, Belgium, Bulgária, Jugoszlávia, Románia, Francia-, Német- és Törökország kormányai, valamint az AIT, a Népszövetség és még számos érdeklét szervezet kiküldöttjei vettek részt az értekezleten, amelynek tárgyait a magyar kereskedelmi minisztérium, az AIT központja Brüsszelben és a Touring Club Budapesten készítette elő: a nagy út mentén egységes jelzések, az autók vámkézelése, a határszéli állandó hatósági szolgálatok, a formáságok egyszerűsítése, az egészségügyi segélynyújtás, az útmenti *elszállásolás, ételmezés* ügye, de még több olyan probléma is, amelynek gyakorlati megoldását a nemzetközi autósforgalom már régóta sürgeti a nagyközönség állandó érdeklődésének közepette.

Miután az a terv, amely szerint a transzkontinentális út Magyarországot elkerülte volna, *végleg megbukott*, most már mindnyájunkat állandóan érdekelhet az útépítéssel összefüggő kérdések egész sorozata. Annál inkább, mert elfogadták azt a magyar javaslatot is, amely szerint Nürnbergtól kezdve Budapesten át halad az út Istanbul s a nemzetközi országát legkeletibb elosztó állomása egyrészt Lengyelország, másrészt Románia és az Adria felé *Budapest* legyen.

Az értekezlettel, illetve a kongresszussal kapcsolatban több mint 600 külföldi lap emlékeztet meg Magyarországról.

Ne zsúfolják össze a vendégeket!

Közérdekű kötelességünk, hogy őszintén szót

CSÁKY-féle MUST MOST

Üzemvezető

**Csáky vezetése
alatt álló
SAJTOLÓ-
ÜZEM**

Váci ucca 69.

IV. ker. előjáróság-gal szemben.

Telefon: 87-3-86

MÁRKA - MUST!

Must kiszolgálás
- megkezdődött.

Csak ezen fényképpel ellátott igazolvánnyal rendelkező alkalmazottamtól szíveskedjék árút elfogadni.

Szíves megrendeléseket kérünk vagy telefonon, vagy személyesen eszközölni.

Irógépek évi szakszerű jókarban tartása, javítása és eladása, elcserelése és kölcsönzés. Hadirokkantak Irógép Műhely VIII., Vig ucca 37. Tel.: 49-2-94.

Tetőfedést, tetőjavítást, jókarbantartást

Garancia mellett szakszerűen készít Farkas, VII., Akácfa ucca 14. Telefon: 43-3-11. sz. Díjmentes költségvetés.

DOMONKOS ALAJOS

okleveles pincemester, borkereskedő, bor- és pálinkabizományos Cegléd, I. Pesti út 19. Tel.: 54. Ajánlja kitűnő fajborait. Bort, pálinkát előnyösen közvetli. Vevőinek ingyen szaktanácsal szelgál

Dietz M. bornagykereskedő

Budapest, XI. Horthy Miklós út 31. (Tel.: 59-8-24.) Sziklapincék Budafokon, Petőfi út Dunasor 32. Alapítva: 1890.

Féregmentes

sodronyágybetét üzem! Atalakítja összes vas, réz és fabutor sodronyait féregmentesre. — Egy darab próbaféregmentesítés 4. P. Greizer vasbutor Budapest, VII. ker., Dolány ucca 100.

Uj üzletnyitásnál, áttelvezésnél előbb az ipartestületben érdeklődünk!

DUBOVETZ EMIL

hűskülönlegességei

Előkelő szállodák, vendéglők, intézetek, sanatoriumok és menzák szállítója.

BUDAPEST,

V. Lípót körút 17. Telefon: 263-08

éjtsünk egy kínos tanulságról. Az útiügyi, meg az idegenforgalmi kongresszus dátumaival összeesett a nemzetközi dermatológiai kongresszus (1020 résztvevő). Ezeknek a soroknak írójá gondoskodott a magyar sajtó és több, külföldi nagyváros lapjai számára a tudósításról. Nyolc napon át együtt volt a kongresszistákkal és nagy dícséreteket, de panaszokat is hallott tőlük. Nem akarjuk itt a kifogásokat szellőztetni; különösen pedig a napi sajtóban nem, de gondosan megszüre illetékes helyre juttatjuk. Most csak egy adat: *tűlsok* esemény került össze. Előkelő szállásaink joggal panaszkodtak, hogy már szeptember elején el kellett háritaniok elég nagyszámú rendelést. Prominens, visszatérő bérlőnek sem tudtuk már helyet szorítani. Nem ritka eset volt, hogy külföldi elutazott Budapestről a szobamizéria miatt.

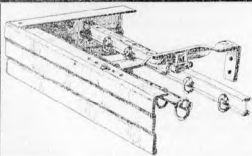
Az IBUSZ, a Pesti Hírlappal szeptember 7-én nagyobb angol utascsoporthoz, 11-én a Centropával hollandiakat, 12-én a Globetrotterrel francia különvonatot, ugyanaznap a CIT-tel olasz csoportot, a Pesti Hírlappal svájci különvonatát, a müncheni Márfyyval nyolc napra német különvonatot, a Transcontinental angol csoportot. 17-én indult svájci csoport ide, 19-én olasz, 26-án újabb olasz és ugyanakkor 200 személyes angol különvonatot, 28-án újabb nagy olasz csoport. Szűcsacsországból a budapesti Tudományegyetem 300 éves jubileumára érkeztek egyetemi tanárok, állami kiküldöttek stb.

Ezt a torlódást — amennyire tőlünk függ, — ki kell kerülnünk. *Korai nyílvántartásra* van szükség. Legszébb példát a magyar szállodások adtak már 1926-ban, amikor megmutatták, hogy októberben is lehet Budapestten nagysikerű világkongresszust rendezni. Diktatúrás módszer nélkül is lehet jobb beosztást elérni. Viszont ne felejtjük el, amit *Marencik Ottó* hangoztat: hogy az átlagos szálló-teltség alig több 50 százalékánál, tehát nem az a megoldás, hogy hebelburgán új szállókat építsenek, elviselhetetlen terhű amortizációval.

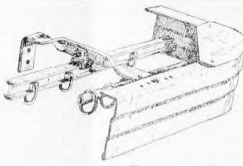
Olajfestményeket

Hoffmannál

Budapest, IV. Károly krt 28. (Városház épület).

Kérjen képes árajegyzéket!

Telefon: 22-0-77.

A legnagyobb választék görgős-, kombinált, húzó-, stb. stb. függőnytartókban és belső berendezéshez, valamint díszítéshez való mindenemű vas- és fémárúban!

NAGY FERENC
vaskereskedő

Budapest, VI., Ó ucca 3.

Az OTI-MABI és a saját jóléti intézményeink

Írta: Malosik Ferenc.

KELLEMETLEN IGAZSÁGOKAT, önmagukkal szemben való mulasztásokat kell Kartársaim elé tárni, amelyek talán nem fognak szívós meghallgatásra találni, de amint az orvos nem igazodhat betegeinek nemtörődömségéhez, makacs-ságához, én sem törődöm Kartársaim közönyével és bármilyen rosszal esik az igazmondás, ezt a keserű orvosságot be kell adnom.

A szállodás és vendéglős ipartestületnek két jóléti intézménye van, amely felett önmaga rendelkezik: az *Othlon* és a *Nyugdíjgyűjlesztés*. Ezek közül az Othlon népszerűbb, ami megérhető, mert amíg a nyugdíjgyűjlesztésnek csak az lehet a tagja, aki biztosítást köt és rendszeres fizet, az Othlonnak akkor juttat valamit, amikor neki tetszik. Rendszeresen nemcsak a tagsági díjakat nem szeretik fizetni sokan, de még olyan dolgokat sem, amelyek ellenében aggkorukban létüket, ha nem is fényesen, de így biztosíthatják, hogy legalább nem szorulnak mások kegyeire. Az ember gyarló! Biztos vagyok benne, hogy sem az állami, sem a városi tisztviselők sem igen fizetnék be nyugdíjjárulékaikat, ha azt le nem vonnák fizetésükből.

Igy lenne ez az OTI-val, MABI-val, a bal eset és aggkori biztosítással is, ha a munkaadó le nem fogná a fizetésekből és be nem szolgáltatná. Ezzel szemben a munkaadók nagy tömege tétován áll, magyarul mondván: két szék között a pad alatt van, vagy enyhébben kifejezve *ég és föld között* lebeg, mint az a pilóta, akinek leült a motorja és siklórepüléssel próbálja az életét megmenteni.

Ugyátszik a jó Istentől várják az önálló iparosok, hogy az viselje a gondjukat. Már pedig ma még jobban érvényes az a közmondás, amely azt tartja, hogy segits magadon, az Isten is megsegit.

A nyiregházi iparoskongresszuson tettek komoly lépést ez irányban.

Nekünk már régen megvan a saját nyugdíjgyűjlesztésünk, de sajnos, nem részeseül olyan támogatásban, mint amilyent megérdemel. Hátbor-

Minden szükségletünkre kérjünk árajánlatot lapunk hirdetésitől!

NICKEL-CHROMIA

Szállodai és vendéglői felszerelési tárgyakat
nikkelez és chrómoz
 jótállás mellett
Nemes Ede Budapest, VI. Nagymező
 uca 45. Telefon: 18-9-80

zongató az a közömbösség, nemtörődömség, nem-bánomság, gondatlanság, sőt hanvagság, mely-lyel intézményünket saját érdekük suthavetésé-vel mellőzik.

Minden kartársamnak van és kell, hogy le-gyen, ha kellemetlen zaklatásoknak magát ki-tenni nem akarja, arra pénze, hogy alkalmazottai után befizesse az elég nagy biztosítási díjakat, csak önmagáért nem volna?

Legutóbb a belügyminiszteriumban egy tár-gyaláson vettem részt, amelyen a Zeneszerzők Egyesületének elnöke azzal dísekedett, hogy nem-esak a magyar zeneszerzőknek a megélhetését si-került biztosítani, hanem közeljövőben azok nyug-díját is.

Kérdem, honnan, miből? Legnagyobbrészt a vendéglősök, kivésők és keresmárosok, pénzből, akik zeneojdóját fizetnek.

Ujabbán megkísérelik a zeneszék, akiket az OTI szorongat, a betegbiztosítást a nyakunkba varrni. Van pénzünk (kell lenni, mert addig, amíg meg nem fizetjük nincs ár) az ásványvizadóra is, de saját személyiünk biztosítására néhány fil-lérünk nem volna?

Mit adunk és mit kapunk az OTI stb. biztosí-tásért? Adunk pl. egy nyolc személyre dolgozó i-üzemben, ha levonjuk a fele betegbiztosítási díja-kat, havonta átlag számítva, ötven pengőt, egy é-ven tehát 600 pengőt, balosethbiztosításért fizetünk évi 52 pengőt, összesen 652 pengőt. Ezért én mint munkaadó semmit sem kapok. Békében a „Carit-ásznál” a cselédeimért fizetem évi 5 forintot és ezért hatheti kórházi ellátást kapott, ha beteg lett. Ma pl. — mint a mult héten megosott — egy or-vosságot nem irtak ki, mert az 1.60 P-be került. És mit kapunk mi, mesterek, azokért a százakért és ezrekért, amit befizetünk az OTI-nak? A mun-kanadók legjobb esetben egy végrehajtót a nya-kukra, ha pontosan nem fizetnek.

Ezzel szemben nem áldoznak kartársaim a leg-nagyobb része (a legkisebb 1000 pengős nyugdíj-biztosítást véve alapul), havi tíz pengőt, azaz évi százhusz pengőt a saját személyére.

Vannak elbizakodottak is, akik azt állítják, hogy nekik erre nincs és nem is lesz szükségük. Adja az Isten, hogy igazuk legyen. De a szomorú példák százai mást igazolnak, amelyek nálam az ipartestületben futnak össze. *Sajnos, nem egy olyan kartársunk fordul hozzánk könyöradomány-ért, aki valaha jobb napokat is látott, nagy gaz-dagságban és jólétben élt.*

Összeszorul a szívem, sír a lelkem, amikor tár-

**Svábbogarak kiirtá-
sára a legbiztosabb
és leghatásosabb**

REX rovarirtószer

Ne kísérletezzen bizonytalan szerekekkel! Számos elismerő levelekkel bizonyíthatjuk szerünk elsőrendű hatását. Kezelése egyszerű, emberre, állatra veszélytelen! Tegyen próbarend-
lést, az eredményért felelősséget vállalunk!

Budapestben és környékén elvállaljuk üzemenk karbantartását olcsón, felelősséggel!

REX-MEX vállalat vegyi művek Budapest, VII. Dob-u. 2
Telefon: 45-6-61

Minden **asztalosmunka** kiadása előtt feltétlenül kérjen díjmentes árajánlatot, mert mindenkinél olcsóbb
HIRCSU ANDRÁS épület-, portál- és műbutor-
asztalos, Budapest, VII., Akácia u. 60. Tel. 45-2-82.

**Bármilyen festőmunkánál
kérjen ajánlatot**

Kollár és Ordassy szobafestő, mázoló, butor-
lényező és tapetázótól
 Budapest, VII., Valeró u. 1-3. (Dob u. és Valeró u. sarok)

Hungária automata billiárdok

(garantáltan szabadalmazva)

**Örökárban kedvező fizetési feltételekkel
legolcsóbban**

Vendéglői berendezések vétele és eladása
FRIED ZSIGMOND és FIA Király-utca 44. Tel.: 29-1-34.

HAESZ VILÁGÍTÁS
PÉNZMEGTAKARITÁS!

Kérje díjtalan felvilágosításainkat.

**HAJÓS ÉS SZÁNTÓ
ELEKTROMOSGYÁR R. T.**

Budapest, VI., Andrássy út 59.

BERGER S.

szobafestő, mázoló, iparművészeti tervezések
Budapest, VI., Hegedűs Sándor utca 27.
 Telefon: 20-4-82.

Pincért csak a Genfiektől (Tel: 39-3-62) és a Nemzeti Munkaközponttól (Tel: 35-1-00) rendeljük!

Budapesti Gyógy- és Üdülőhelyi Bizottság

(Kurkomisszion) V., Vigadó tér 3. (Phoenix-palota)

Mindennemű felvilágosítás fürdőügekben.

sudalmunknak ezeket az esetettjeit hétrét görbülni látom egy kis alamizsnáért.

A gazdasági viszonyok romlásával bedugultak azok a források is, vagy legalább is megszüntültek, amelyek rendelkezési alapjainkat feldnzaszották. Bizony nagy gondot ad az igények kielégítése. Alapszabályaink szerint az ipartestület feladata — többek között — „tagjainak mindenemű gazdasági, művelődési és emberbaráti érdekeinek felkarolása és szolgálata.”

Mivel az elnök irányítja és ellenőrzi az ipartestület egész ügyvitelét, kötelelesszerűen hivatam fel tagjainkat, hogy elsősorban emberbaráti kötelelességeink tegyenek eleget, nem csak magukkal szemben, hanem más kartársainkkal szemben is.

Nincs lehetetlen a világon, minden megy, csak akarni kell!

Hivatalos ügyek

Tönkrement vendéglősök, szállodások és szakmunkások alkalmazása.

Több oldalról érkezett hozzánk olyértelmű panasz, hogy iparunkban mindig vannak olyan helyek, amelyekben nem szakmunkásokat alkalmaznak. Iparunknak pedig elsőrangú érdeke, hogy iparunkat tanult, szakiskolánkat végzett szakmunkásaink találjanak elsősorban megélhetést üzietinkben.

Magunk is tapasztaltuk továbbá azt, hogy tönkrement kartársainknak iparunkban való — alkalmazotti — elhelyezkedése sem olyan méretű,

mint az ipari érdekből és kari szolidaritás érzéséből folyóan kívánatos volna.

Egyes helyeken a személyzet szabadnapja sincsen biztosítva.

Eppen ezért — végül ipari szakmunkásaink érdekből — nyomatékosan felkérjük t. kartársainkat, hogy üzleteikben a személyzetnek biztosítsák a heti egy szabadnapot és azokat tönkrement kartársainkkal, valamint csakis szakmunkásokkal helyettesítsék.

AZ ELNÖKSÉG.

Kütiöztek a kamarai tagok választását.

— *Budapesten november hó 24-én (vasárnap) és 25-én (hétfőn) lesz. —*

Még emlékeztetükben van t. Tagtársainknak, hogy a f. é. március 24-ére kitűzött kamarai választásokat a kereskedelemügyi minisztérium a közbejött választások miatt elhalasztotta.

Most a miniszter fülhivta a Kamarát, hogy a választásokat készítse elő s annak idejét november hó 24. és 25-ében állapította meg.

A választási eljárás marad a régi, újabb rendelkezés az, hogy a lajstromok érvényességéhez bizonyos számú ajánló szükségeslettek.

Értesítjük t. Tagtársainkat, mindent elkövefünk, hogy a Kamarában iparunk minél teljesebben képviselve legyen.

Az előkészületeket munkába vettük, annak előrehaladásáról esetenként értesítést fogunk kiadni.

Most csak jöelre fülkérjük t. Tagtársainkat, hogy ajánlatot ívet senkinek se írjanak alá, csak az ipartestület igazolt fülhívására.

AZ ELNÖKSÉG.

BECK SÁNDOR

Központi fűtés, vízvezeték, esatornázás. Egészégügyi berendezések és épületádgóság munkák végelalata. BUDAPEST, VII. Akácia u. 41. Tel: 31-4-19.

Ifj. Adorján József szőlőnagybirtokos Hegyi Bor-pincészele, Gyöngyöstarján

Ajánlja uradalmi lajborát 50 literen felüli tetelekben a legszilárdabb árak mellett. Vállalja borok közzvetítését is.
Gyöngyösi iroda: Mátyás király-u. 4.
Irodavezető: Balázsotils József.

Hattyu gözmosó és fehérenemű kölesönző vállalat

Budapest, VII. Klauzál-u. 8. Telefon: 38-5-58 és 38-5-59.
Az ország legnagyobb gözmosó és fehérítőszer, legmodernebbi géppan berendezéssel
Legkíméletesebb mosási rendszer!

Ha jó cserépkályhát

akar venni, vagy a meglévőt fafűtésre átalakítani, forduljon bizalommal

özv. Burger Józsefné

cserépkályháshoz Ferenc körút 33. Telefon: 34-2-29.

PRINCESS FERENC

Szobafestő, mázólo és tapetázó
Budapest, VIII., Szentkirályi ucca 3. Telefon: 31-5-96.

PAP LAJOS

MÜBUTORASZTALOSMESTER. — Készíték műbutorokat és teljes lakberendezéseket úgy adott, mint saját tervek szerint, valamint üzleti-, iroda-, előszoba-, konyhaberendezéseket és antik bútorok átalakítását. Javítások gyorsan és pontosan eszközöltenek. Volamint modern képkerelezeseket és káprtozásokat is Budapest, XI. ker., Budafoki út 13. szám.

Minden szükségletünkre kérjük ajánlatot lapunk hirdetőitől!

Budapesti Központi Általános Tejcsernok

**Szállít: pasztörözött fejet
tejszínt, tejsílt, túrót és
prima lámpázott tojást.**

VII. ker., Rottenbiller-utca 31

Telefonok: 462-65, 462-62, 462-65, 350-16
és 346-68 Sürgőnyim: Közéjt Budapest

**Szállít: joghurtot, jogvót,
ovoidi, pasztörözött
vaját és sajtokat.**

Hírek közlemények

A »beszállásolás« mint a vendéglátóipar őse.

Irta: Bevilacqua-Borsody Béla dr.

A KÖZÉPKORBAN AZ UTAZÓ polgárok annak a városnak a tanácsánál jelentkeztek, ahova megérkeztek. Az elszállásolással megbízott szenátor, a mai városi kerületi elüljárók ősehez, az úgynevezett utca kapitányokhoz, vagyis negyed-mesterekhez utasította őket, aki azután a botja, hatalmi jelvénye alatt álló városnegyedben lakó valamelyik polgárnál jelölt ki lakást, szállást az utas számára. A városnegyedek neve franciául „quartier”, olaszul „quartiere”, németül „Viertel”, magyarul „negyed” avagy „fartály”, vagy franciás-olasz módon „kovártély”. Innen a negyed-mester, vagy fartályosmester „kovártélyosmester” neve. Innen ered a „koszt és kvártély” és a „kvártélyosnó” elnevezés is. A hadseregben a főhadiszállás vezető tábornokát is „Quartiermeister”-nek, magyarul „főszállásosmester”-nek nevezik. A világháborúig a szállásosináló tiszt és őrmester végezte gyakorlatoknál a beszállásolást. Krétával, szénnel a ház kapujára ráírta, hogy 7 ember meg 6 ló és egy keresztet rajzolt melléje. Mi ez a kereszt? Nem kereszt, nem is szorzójel, hanem a kardhalakú álló kereszt $\ddagger$ eltorzult formája. Ez a kardjelvény a pallósjog, vagyis a főszállásosmester mellett működő hadbíróság, az úgynevezett profoszkok hatalmi jelvénye. Magyarországon a király kardja, vagyis az ország hatalmi jelvénye. Ez azt jelentette, hogy a karddal megjelölt ház olyan királyi hely lett, melynek megháborításáért, vagy a szállás megtagadásáért halál járt. Érdekes, hogy ez a szokás nemesak a hadjáratokban, katonai elszállásolásoknál, hanem az országgyűlési követek elszállásolásánál is élt. Elsősorban Pozsonyban, ahol az országgyűléseket rendszeren tartották, de így volt Budán is 1790-ben, mikor a „kalapos király”, II. József halála után hosszú szünet után Budán gyűlték össze az ország kamarai és rendjei koronázó or-

Magyar hitelesítésű mustmérő ára 16.50 pengő.

Beszerezhető:

CALDERONI mű- és tanszervállalat R. T.
Budapest, IV., Váci ucca 50. sz. — Telefon: 84—0—54.

Szabó Gyula

borpincészele, **Gyöngyös.**

Különleges Gyöngyösvideki
borok megbízható beszerzési helye.

Sajáttermésű szőlővessző, szőlőolt-
vány, gyümölcsfa nagy választékban.

Árjegyzéket küldök.

Koestlin kecszek darabáruk nívót emelnek

Akarja bevételét fokozni? Önműködő
pénzbédobással megbízásból olcsón eladó. **Kézírástására**
is használható. **Szavits, Rózsa u. 35. Tel.: 45-6-72.**

DUNANTULI KISEBB VÁROSBAN

szálloda- és ven- déglő-épület eladó

Felvilágosítás dr. Gaál István ügyvédnél Csornán

SCHILLINGER MIKSA
hűskülönlegességek

Előkelő szállodák, vendéglők
szállítója

BUDAPEST,

VII., Király-u. 15. Tel.: 42-8-66.

Kitinó a Dreher keksz és a Dreher csokoládé!

szágygyűlésre. Az országgyűlés főszállásmesterei gróf *Förgh* Antal és gróf *Schillon* voltak. — Tiszteik a pesti és budai polgárok házáinak kapujára krétával keresztmarkulatú görbe kardokat rajzoltak a lefoglalt szállások megjelölésére. A vendégfogadók tömve voltak. Kis tizedrangú budai vendégfogadóknak, mint a tabáni *Arany Perekében* horvát zászlósurak szálltak meg.

A bihari követek a pesti *Arany Sasban* csak egy előszobát kaphattak, hol a magukkal hozott ágyneművel a padlón vetettek maguknak ágyat, ahol a bolhák miatt nem tudtak aludni. Ezután nagynehezen egy ferencvárosi mészárosnál foglaltattak le maguknak a kard jelvényével egy szobácskát. Az akkori kis Pestet és Budát úgy ellepítették az országgyűlés tagjai s rengeteg személyzetük, hogy voltak egyesek, kik a városon kívül levő határsorában aludtak. A polgárság több ízben megtagadta az elszállásolást, amiért aztán a főszállásmesterek megfenyegették Pest és Buda városát, hogy megfosztatják őket szabad királyi városi kiváltságaiktól. Buda és Pest összes vendégfogadói képtelenek voltak ilyen tömeget befogadni. Ez volt a város idegenforgalmi első nagy próbjája, melyet csak azért nem tudott megoldani, mert a nagy megrohanás készületlenül találta.

Szendy Károly beiktatása.

Az újból megválasztott polgármestert, *Szendy* Károlyt hagyományos fénnnyel és pompával, harangzúgás között szeptember hó 25-én iktatták be.

A polgármestert *Sipőcz* Jenő főpolgármester üdvözölte, mire meghatottan kezdte programját ismertetni *Szendy* Károly, akit a főváros polgársága végleg a szívébe zárt.

Programbeszédéből kiemeljük, amit az idegenforgalomról mondott.

— Az idegenforgalom első megindítása kétségen kívül a főváros érdeme. Örülni kell annak, hogy olyan nagy az idegenforgalmunk, hogy jelenleg Budapesten valamirevaló szállodai szoba már nem kapható. *A főváros maga nem építhet szállodákat, de a magántevékenység ezen a téren elő fogja mozdítani...*

Még egyszer a somlóihegyi találkozók.

HOGY SOMLÓI ELHAGYAM s megírám az ott történeteket, nem gondolám, hogy érzelmeiket sértendek....

Még le sem vettem az út porát cipőmről, már ná-

lam volt *Mészáros* Győző t. barátom panaszos levele, amelyekben azt veti először szememre, hogy mint krónikás, vértettem a történeti hűség ellen. Nem vettem — írja barátom — tudomást arról, hogy a somlói találkozón ő is ott volt; hogy az ötvenkénti somlói találkozó az ő elgondolása volt; hogy nem méltattam az ő kétszeri felszólalását; fölhívja figyelmemet, hogy ő egy tekintélyes iparostűfel elnöke stb; kérdi, milyen szempont vezetett engem, hogy róla megfeledkeztem? Végül annak a reményének adott kifejezést, hogy módot fogok találni, hogy ezt az ügyet megfelelően elintézem.

(Kénytelen vagyok azt megjegyezni, hogy *Mészáros* barátom igen felhevűlten írhatta levelét, mert elfelejtette azt aláírni.)

Akik cikketem átvoltasták, azok főképpen, akik ott voltak, még ha előbb is mentek el, mint *Mészáros* barátom, rögtön megérezhették, hogy abban csupán személyes benyomásaimról és tapasztalataimról számoltam be. Tehát *Mészáros* barátom személyével kapcsolatosan semmi cápatosság nem vezetett és nem is vezethetett. Ottani szereplésén nem voltam jelen, nem hallottam beszédeit, sőt, ezekről senki, egy szóval sem tett előttem említést, nem tudván róla, nem is méltathattam.

Kedélyes zsörtölődésnek veszem *Mészáros* barátom sorait, somlói utóérzésnek, bár csak azért is, mert levelében egy csoportképet küldött annak igazolásul, hogy Somlón ő is ott volt, holott találkoztunk, csak mikor, sajnálattunkra, *Holub Rezső* és *Márkus Imre* barátaimmal késve megérkeztünk, neki el kellett mennie; továbbá, mert levelében arra hívta föl figyelmemet, hogy ő egy tekintélyes iparostűfel elnöke, akárcsak azt kérdezte volna tőlem, hogy vajjon tudom-e kicsoda *Mussolini*?

Azonban felszólalt egy fiatal, azt hiszem szombat-helyi kartársam, akiről, őszintén sajnálom, elfelejtkeztem megemlékezni: kérem, ne rójon meg érte, de az egyszer hallott nevére nem emlékszem.

„Nem szeretné — írta levele végén *Mészáros* barátom —, ha az ott levő barátaim a somlói megjelenésem elhallgatásából a közöttünk fennálló barátságos viszony téves magyarázatára találnának okot.“

Megnyugtatom *Mészáros* barátomat, erre senki sem gondolhat és nem is érte sérelem föl, amiért szerepléséről nem emlékeztem meg, mert ő már lelépett az ottani színpadról és mint aki dolgát jól végezte, elment, én meg ezután léptem föl a színpadra.

MALOSIK FERENC.

<p>ZEIDL VENCZEL mészáros-, hentes-, szalámi- és kolbászárnyár</p> <p>BUDAPEST, VIII., ROMANELLI UCCÁ 14. Pózület és gyár: VIII., Romanelli ucca 14.</p> <p>Ajánljuk naponta friss árúinkat: Gyógyosonkát, I. r. saját gyártmányú tészelszánt, I. r. feladóagútakat, vésztölt, naponta friss sajtóválogású prima sertés-, macska- borjú- és bárányhúshakat.</p>	<p>RT.</p>	<p>FÜGGŐZLETEK:</p> <p>IV. Városház utca 16. Telefon: 83-4-43. VI. Teréz körút 56-58. Telefon: 27-0-75. VII. Hunyadi tér 15. Telefon: 18-4-26. VII. Thüköly út 4. Telefon: 31-4-49. XI. Horthy Miklós út 23. Telefon: 69-4-49. XI. Horthy Miklós út 54. Telefon: 68-3-87.</p> <p>Megrendelési telefon: 33-9-32.</p>
--	-------------------	---

Videki kirtársaink olvassák el a 390. oldalon levő felhívást!

A Franciaországból érkező idegenek megcsappanása.

A székesfővárosi Statisztikai Hivatal Statisztikai Havi Füzetének most megjelent júliusi száma beszámol a főváros idegenforgalmáról is. Az idegenforgalom általában javult, a szörményi országok közül csupán Franciaországból érkező vendégek száma esett vissza. A tavalyi első hét hónappal szemben közel 12 százalékkal jött kevesebb francia Magyarországra. Az itt töltött éjszakák száma azonban csak 4,5 százalékos visszaesést mutat.

Az idegenforgalomnak ezt a kedvezőtlen adatát a napilapok is szóvá tették, de nem kutatták, mi lehet ennek az oka?

Ezt már jóelőre, az augusztusi előjárásági ülésen jelezte *Gráf János* kartársunk, aki akkor azt javasolta, hogy a vízumkényyszer — angol példa után — függesztessék föl Franciaországgal szemben is, ha nem akarják azt előlni, hogy az ébredező francia érdeklődés visszafeléoldjék. Konkrét tapasztalatok voltak *Gráf János* indítványának indokai.

Francia részről panaszolták föl az egyik gátló rendelkezést, azt, hogy a franciák vízumot csak Párisban kaphatnak; a másik panasza: nagy propagandát fejtenek ki Franciaországban Magyarország érdekében, azonban, ha bővebb ismertetést, prospektust kértek, nem hogy ilyent küldtek volna az érdeklődőknek, hanem még választ sem kaptak. Párhuzamba hozták ezt az eljárást az osztrák propagandával, amely a legeszközlebb érdeklődésre készséggel és azonnal kielégítő fölvilágosítást nyújt.

Vagy nyolc megfelelő prospektus-anyagok vagy elhanyagolják a jelentkezők kiszolgálását, mind a kettő súlyos hiába, amely orvoslásra vár.

Francia utasoktól származó ezen panaszok megvilágítják, miért esökkent a franciák idegenforgalma!

Mindezekre fölívjuk az illetékesek figyelmét és kérjük, hassanak oda, hogy ilyen panaszokra a jövőbenek ne lehessen.

A Jóbarátok társaságának kirándulása a pécei Otthonba.

A *Vendéglős Jóbarátok Társasága* szeptember hó 18-án közel száz résztvevővel családias jellegű kirándulást rendezett Pécelre, az Otthon ápolójainak meglátogatására. A kirándulókat *Willburger Károly* gondnok és felesége meleg szeretettel fogadták, majd a kartársak által hozott húsból *Karikás Mihályné* (régii békebeli híres vendéglősnő) vezetésével az Otthon aszszonylakai kitünő ebédet készítettek. A vendégek jól hangulalban töltötték a délutánt és a késő esti vonatokkal tértek vissza Budapestre.

Ez alkalommal az Otthon ápolójai részére természetbeli adományokat adtak: *Klein János* és *Lindmayer János* 235 liter bort, *Ammar János* 61 liter mustot és 15 liter Altvatert, *Kuffler József* (Fülöpzzállás) 54 liter mustot, *Bertha Gyula* 50 drb tányért és 15 pár evőeszközt, *Lukács Antal* 100 csomag dohányt, 12 drb pipát és 25 liter eperpálkát, *Szabó Fábian* szalámit és szalonmát, *Weisz Armin* 1,5 kg lipóti túrót és fél kg vaját, *Andriács Károly* és *Horváth Mihály* pedig szivarokat és cigarettákat.

Ezenkívül *Malosik Ferenc*, *Varga József*, *Horváth Mihály* 5–5 pengőt, *Farkas Béla* 5,00 pengőt, *Zsin Gyu-*

Uradalmi fajborok

GYÖRGYEY LAJOS
szőlőgazdaságában, **Tápiógyörgye**

ARTISTICA FOTÓ-SZALON

Művészi portrait és gyermek-felvételek.

Műszaki és interiőr-felvételek.

Oleós árak! Vállalja bankettek, esküvői, eljegyzési és egyéb alkalmi felvételek elkészítését házon kívül is a legszébb kivitelben.

Bpest, VII, Erzsébet krt. 2. L. em. Rákóczi út sark.

WALLENHÖFFER ZSIGMOND kőműves-mester

és építési vállalkozó, VIII, Kisfaludy uca 26. sz. Háztartozást, karbantartást, gipszfal, rabitzfal, beton, műkö, fayenclap szigetelést jótállás és kedvező fizetés mellett vállal.

Calderoni és Társa látszerészek

Budapest, V., Vörösmarty tér 1. (Haas palota) Színházi látszerék, szemüvegek és orrszipetlek. Zeiss pontkelt és Ultrasin üvegekkel barometerek és hőmérők a legjobb kivitelben.

HOLITSCHER ZSIGMOND ÉS TÁRSA, BUDAPEST

V., Kálmán uca 16. Telefon: 24-8-37 és 23-7-20. Elektrotechnikai vállalat.

NAGY IGNÁC pincfelszerelési cikkek raktára BUDAPEST, VII. KÁROLY KÖRÜT 9.

Ajánlva dűsen felszerelt raktárát, ú. m.: borszivaltűk, szörögpeczek palackok parafadugók címkek stb. T.: 41-5-15

TORDAY VIDOR, uridivat-szabó

Budapest, II., Tölgyfa-u. 18. Telefonhívó: 54-3-98. Elsőrendű munkával és választékú szöveteimből kedvező feltételek mellett készítik tagoknak. — Tíz százalék külön engedménnyel öltönyöket

Régi parkettát felgyalul, ajtót, ablakot javít. Új parkettázást végez és új ajtót, ablakot, berendezéseket kedvező árban szállít

Ifj. Hufnagl Imre aszfalosáru és parkettgyár

Budapest, VI., Kartács u. 27. Telefon: 916-64.

PERL burgonya, hagyma, zöldség kiváló!

Nagyvásártelep.

Telefon: 40—2—96.

la desserterek, cukorkák

Több előkelő mulató és étterem szállítója.
Scheide Henrik, cukorkakészítő, V. Sziget u. 27.

la és Székely N. 1—1 pengőt adtak át adományképpen a *Jóbarátok Társasága* pénztárának. A nemesszívű adakozóknak jóságukért ezúton is hálás köszönetet nyilvánítnak.

Középkori étlapok.

Az első menü, mely *Németország* kultúrtörténelmében ezidőszertint fellelhető volt, 1303 szeptember 15-én kelt. Ekkor szentelték fel a weissenfelsi városi templomot és ennek öröme a felszentelési végző *von Teitz* püspök lakomát adott, melynek menülapja megmaradt.

A menü *első fogása* az akkori feljegyzések szerint a következő volt: tojásleves száfrányal, benne borszemekkel, méz, továbbá köles főzelék, birkaühs hagyomány, párolt tyúk hagnymával, sült eszike szilvával. *Második fogásul* tengeri hal olajba sütve mazsolával, főtt angolna borssal, lazac mustárral, *harmadik fogásul* savanyúnan elkészített apróhalakal, ezenkívül különböző madarakat zsírba sütve, végül dísznöceombot lübkával tálaltak.

Amint látható, a feljegyzések szerint, egy-egy fogás több ételféléből állott, amelyeket mindig egyszerre szolgálták fel, hogy a vendég tetésze és izlése szerint választhasson belőlük. A húsételeket fű főve, sültve vagy párolva készítették el, melyekhez különféle fűszeres mártásokat adtak. A menü befejezése már akkor is kompót, desszert, sütemények, továbbá sajt és gyümölcs volt.

Salimbene, a híres olasz krónikás elsürgült iratai között található annak a bójtai ebédnek étlapja, melyet *Szent Lajos* egy ízben *Senas* városban adott s amelyről tényleg hiányzik a húsétel, azonban helyette sorrendben a következőket szolgálták fel a vendégseregnek: eseresnyve fehér kenyérral, hozzá kitűnő malaga bor, tej, továbbá főtt és hideg halak, rákok, frissen főtt bab angolnapástéttommal, rizs mandulatejjel, sült angolna pikáns mártással, torta, buktta, végül gyümölcs.

A XIV-ik és XV-ik században az étlapok már változatosabbak lettek. Ebben az időben az emberek csak a „gyomruknak éltek”. A kultúrtörténelem a „nagy evészet” idejének jellemzi e kort. *Fischart* krónikás szerint egy ebéd, melyet *Speyer* püspök 1466 január 9-én adott, a következők fogások kerültek terütekre: Özgegy gyömbérbén főzve, főtt hurka mustárral, eszike mazsolával és mandulatejjel, vaddisznó borssal, dísznöfjez kőménymártással, eszika rántva, kappan, borjú-sült rizzsel, sült kagyló Ezenkívül haresa és eszika szelében mandulával, különböző lepények, buktta, sajt, gyümölcsök, vörös és fehér borok.

A róneszámsz idejében gazdagabb családok ünnepi alkalmakkor 13 féle ételből álló ebédeket tálaltattak

Meischl János

kádármeester, Budapest, VII.,

Egassy ut 4. Telefon: 96-2-37.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát. Állandóan kaphatók új és használt hordók, esetleg használtért újat cserélek. Mosókonyhájába ne csinállasson több puhafedény, mert én elsőrendű vörös fenékűt ugyanazért az árért készítek.

Földmíves Gazdaköri Szövetkezet, Gyöngyös

budapesti irodakata

Budapest, VI. Teréz körút 3. (Oktagon mellett.) Bejárát Hegeudis Sándor uccai oldalon. — Telefon: 24—9—14.

Legtöbbször bor- és gyümölcslerakat,

Naponta frissen vágott saját baromfitelepen hizalt és tenyésztett szárnyasokat a mindenkori napi áron szállítom b. vendéglős-megrendelőimnek saját teherautómon. **Friss lámpázott tojás!** Előkelő referenciával és árajánlattal szívesen szolglok. **Maday Géza** baromfi- és tojásnagykereskedő Pestszentlőrinc, 1166 ú t 214. Tel: 40-4-93 Budapesti hívószám csak üzenetek átadásával.

Pfeifer Sándor

gomba-kereskedő

Budapesti, Központi Vásárcsarnok. Telefon: 85-1-78.

la makói vöröshagyma	11.30
la makói fokhagyma	66.—
la makói petrezselyem	16.—
la makói sárgarépa	10.—
la Édes nemes toma	50.—
100 kg-ként zsákkal ab Makó utánvéttel	
WEISZ SAMU Makó, cégnél.	

Springut Henrik

utóda OFNER MÁRTON

tojásnagykereskedő

Budapest VI, Vasvári Pál ucca 10. Tel. 2-17-54.

Számos budapesti kávéház, étterem és vendéglő állandó szállítója.

Törv. védve

Hintázó nyugágy

Nyaralók, week-endok öröme Homokban, fűben szintén simán hintázzik.

Rekord ruganyos heveder, rekamiere és ágybetét, könnyű, féreg- és pormentes, matracok nem rongáló, szállodákban nélkülözhetetlen.

Rekord vállalat Budapest, IX., Knežits u. 8. Tel. 87-6-34

VÁSÁROLJON Pál és Berke villanyöröre berendezett (püre) üzembén Budapest, IX., Ráday u. 29

Telefonszám: 87-2-82.

Veszprémben özv. Zuschmann Jánosné-féle szálloda és vendéglő üzvegység miatt azonnal

berbeadó.

Érdeklődni lehet özv. Zuschmann Jánosnéál. Veszprém, Örsi út 1. szám.

KITŰNŐ ÉS MEGBIZHATÓ

ZENEKAROKAT

felelősséggel eskis az Országos Magyar Zenész Szövetség közvetítő irodája útján (VII, Erzsébet krt. 9—11, Newyork-palota, telefon: 44-0-16) kaphat!

Hivatalos közvetítő: Augenföld Jenő.

PAPLAN, MATRAC, ágybetét készítése és átdegozás, roletták szállodai berendezését a legjobb kivitelben, a legolcsóbb árral mellett vállalom Pontos kiszolgálás, szolid árak. Levelezőlaphívra azonnal házhoz jövök. **Weisz Sámuel** paplanos mester, Budapest, VII, Murányi ucca 28. sz. István út sarok.

Magunk hasznát és iparunk érdekét szolgáljuk, ha belépünk a Ven-Ko-Ká-ba!

fel két részben, de nem volt ritkaság, különösen hercegek ebédek alkalmával, hogy 80, 100 vagy 120 ételből álló fogásokat szolgáltataltak fel a vendégeknek. Az előételek többnyire halak voltak fűszeres mártásokkal, apróra vágott marhahús, mazsola és mandulával sült vadtyúk. Ezután következett a leves fahéjjal, a sülték végénélküli sorozata, mandulortata, marcipán, articsóka, narancs, olasz dinnye. Ekkor színetet tartottak. A színet alatt énekesek, táncosok szórakoztatták a vendégeket, azután következett a többi fogás. Képzőművészettel, mely személyeselekekkel és sült velővel volt körítve s mint külön húsétel, a vadhúsok, továbbá egy furcsa nevű különlegesség, amely gerstli és zab összetételéből állott. Hogy lehetővé tegyék ennek a borzalmas ételnek elfogyasztását, előkelő házaknál főtt rákot, vadpástétomot vagy kaviárt és osztrigát adtak mellé. Utóbbi természetesen ott, ahol a tenger közel volt. A kaviár akkor még újdonságnak számított és különösen az olaszok voltak mesterei ezen Moszkvából származó étel elkészítésének.

Mint különlegesség szerepelt a XVII. században és csak előkelő, gazdag házaknál, a mai közkedvelt és nélkülözhetetlen étel, a burgonya, mely akkor magas ára miatt nem lehetett a nép eledele, mert díszkertekben ültették el és „tartuffel” névvel került olajos salátával keverve a gazdagok asztalára.

A vendéglős és koresmáros céh megalakulása Ausztriában.

Az osztrák szövetségi ipari céh Raab mérnök elnökletével első ízben ült össze, hogy megbeszéljék a céh megszervezésére vonatkozó intézkedéseket. Az új osztrák törvények értelmében alakult koresmáros- és vendéglőseink elnöke Juljus Kamptisch, ottani vendéglős lett. Ezután megválasztották a céhmestereket.

Az új elnök megnyitott beszédében különösen az ugyanezen céhbe tartozó idegenforgalmi szervek jövőbeni nagy jelentőségére és egységes munkára hívta fel a jelenlévőket. Ezután a céhmesterek mondták el az ipar fellendítése érdekében szükséges tennivalókat, valamint az idegenforgalom emelése céljából hozott határozatokat ismertették.

Német szállodás- és vendéglős-szakkiállítás Kölnben.

Az elmúlt hetekben nagy sikerrel rendezték meg a szállodás- és vendéglőskiállítást, melynek egyik legérdekesebb csoportja a „Küzdelem a romlás ellen” című rész volt, ahol újrarendszert, igen praktikus konzerválási és árukat frissentartó eljárásokat mutattak be.

Nagy anyaggal vonult fel a gyümölcskereskedők egyesülete, ugyancsak részt vettek a rokonszakmák is, valamint nagy érdeklődést váltott ki a kiállítás községéből a kis emberek és háztartások kárait csökkentő különféle berendezések és eljárások, melyeket a helyszínen szemléltetően bemutattak.

Egészen új felvonulásban volt az új német tör-

Zornett Jakab műeszerkészítő, biliárdgolyó- és dákó-készítő. Új készítéseit és javításait elvállalok.
Budapest, VII., Klauzál-út 4. Telefonhívó: 44-1-36.

Mosógépek, márgörögőgépek, ruhafecserők, stb. mosókonyha gépbíróberendezések és főzőkonyhai gépek legolcsóbb gyártáron
Szalay József cégnél V., Ugyon-ú. 41. Tel.: 93-7-28.

Lindenfeld-tójas ma már fogalom!
Nagyváradtelep, Tel. 31-312 Budapest, IX., Imre u. 4. Tel. 80-6-25.

Megbízható kalapos cím: **Lőrinczy Sándor**, kalaposmester Budapest, VI., Nefejezly uca 27/29. Férfi- és nőikalapot a legmodernebb vegyi tisztítással, vasal, formáz és átalakít. Rendelésre saját pácólás, nyíras és nemezlelű **nyulszőr kalapokat** is készít tisztia kézi munkával 12 és 14 pengőért.

HASKÓ MÉRNÖK CIÁNOZ Budapest, VII., Erzsébet-kt. 16. Olcsón — garanciával **35-0-36.**

MOLNÁR JÓZSEF szén- és gáztűzhely-készítő
Telefon: 34-2-25. Alapítotott 1868.
Budapest, VIII., Dankó Pista ucca 4. (Volt Madách ucca.)

Szállodák, Penziók

cianozója

HERMES-VÁLLALAT
VIII., Szentkirályi ucca 6. Telefon: 34-2-59.
Svábbogár- és ruszni-irtás.

Fogászat

VII., Erzsébet körút 16. sz.
Műfogak 4 P. tömes 3 P. 22-es aranya fog 20 P. Wipla és stb. Fehér fémekből 6 P. 7 P. 8 P. Ergő nemesféműből koronák 10-12 P. Foghúzás 1.50 P. Erzsébetlenítve 2.50 P. 10 évi jótállás. Részletre is.
Barna J. fogorvoslásra jog. fogász. Tel: 44-0-37.

Kávéházi író- és dákókréták
STUDIUM: **bedíjjellegly szavatoltan elsőrendű minőségűek.**
Gyártja: **Budapesti Krétagyártó Rt., IX., Közraktár ucca 12a. — Telefon: 89-3-51.**

KEFE — ECSET — MESZELŐ
Vendéglői készítő gépkéfe egyedüli gyártója. Alapítva: 1918.
MAGOS LAJOS kefekötőmester, Budapest, VII., Izabella tér 5.
Magyar Színházzal szemben. Üzem ugyanott.

ÉTLAP-író és sokszorosító-gépek

és ezek kellekei elsőrendű minőségben

GEREBEN, V., Vilmos császár út 62. Telefon: 23-8-31.

vények értelmében átesoportosított vendéglős, illetve vendéglátóipari-céh képviselve, melynek most már 250 ezer üzemi, 220 ezer egyéb tagja van, mely két tag-csoport 790 ezer fizesébe alkalmazottnak ad kenyeret.

A kiállítás látogatottsága minden várakozást felülmúl, mert az eddig megtartottaknál sokkal nagyobb számban keresték fel az érdeklődők, ezenkívül rendkívül sok idegen tartózkodott Kölnben a kiállítás idején.

Az idegenforgalom Ausztria, Csehország és Magyarország között.

Mint értesülünk, az utolsó hetekben az idegenforgalom Ausztria és Csehország között az előbbi hátrányára 55 millió cseh koronával passzívává vált és így az osztrák-cseh klíring, mely eddig jól működött, most lassú és bizonytalanra vált. Ugyanennek visszaesett a cseh export is, ami mind hozzájárul az osztrák-cseh idegenforgalmi viszony rosszabbodásához. Ezzel szemben az osztrák-magyar forgalom, különösen mióta Ausztria az osztrák fürdők látogatottságának fokozása érdekében különleges importot is engedélyezett, pompásan működik, mivel például a közös alap fokozása érdekében legutóbb Ausztria 30 vagon ósziarack bevitelét engedélyezte.

Allandóan emelkedik a német és északamerikai idegenforgalom.

Már az 1934. év őszén észlelt jelenség, hogy a német-északamerikai forgalom emelkedőben van a jelen év nyarán is helytálló maradt és a német hajók július havának végéig az amerikai vonalon (különösen a Hamburg Amerikai Linie hajóin) mindig teljesen megtelve indultak el. Míg az általános emelkedés ezen viszonylatban a múlt évvel szemben 7,6 százalék volt, addig maga a HAPAG (a fent említett vonal) 29,1 százalékkal emelte forgalmát és valamennyi német vonal ezt tehetné volna, ha hajóinak teljes kihasználása nem tette volna lehetetlenné a további emelkedést.

Előnyös-e a szállodának a saját mosóda?

Ezen kérdést veti fel a nagy amerikai szállodai Treuhand cég Horwath és Horwath és ezzel kapcsolatban megállapítja, hogy megejtett számadások és statisztikai adatok alapján előnyösebb a saját mosóda fenntartása.

Bár a legtöbb szállodai üzemből a saját mosóda legnagyobb kiadási tétele a felhasználást áram, amely rendszerint nem különíthető el a többi áramfogyasztástól és így pontos számadás nem volt eszközölhető, mégis ama körülmény, hogy a nagy amerikai mosóda-vállalkozásoknál felmerülő egyik nagy kiadási tétel, illetve hányad, a ruha elhozatala és visszavitel (ami a mosóház üzemből 21 százalékot tesz ki) a szálloda részére saját mosóda esetében megtakarítható.

Másik előnye az amerikai szállodáknál a saját mosodának, hogy a mosókonyha rendszerint az épületnek olyan helyiségében van elhelyezve, amely szállodai vagy más üzemi célra nem használható és így a szálloda, mindent tekintve véve, a hivatásos mosodákkal szemben, a saját mosási kiadásainak mintegy 61 százalékos megtakarításával van előnyösebb helyzetben.

A Horwath és Horwath cég kimutatása szerint a nagyüzemek 755 és ennél nagyobb szobaszámmal rendelkeznek, ezel szemben csak 27 százalékos megtakarítást, kisebb szállodák, átlagosan 168 szobával, már 45 megtakarítást érnek el — saját mosoda alkalmazása esetén.

Ezzel kapcsolatban az IHT egyik amerikai tagja számadások és statisztikai adatokkal igazolja, hogy a szálloda mosódája, mint *külön vezetett üzem*, kitűnő kereskedői vezeték mellett igen rentábilis volt, de ennek dacára sem szabad általánosítani, hanem a külön mosatás vagy saját mosoda kérdése külön-külön bírálandó el.

Új idegenforgalmi megállapodás Svájc és Németország között.

Svájc és Németország között új megállapodás jött létre, melynek értelmében svájci intézetekben való tartózkodás, továbbá szanatóriumi látogatásokra és tartózkodásra orvosi bizonyítványok alapján az eddigi összeghez ezután is kiutalásra kerülnek, mégis azzal az eltéréssel, hogy az eddigi utazási csekk és hitellevél helyett a kifizetéseket Svájc részére mindenkor a svájci elszámoló hivatal fogja Németország terhére teljesíteni.

Ipartertületi tagdíjat nemfizető iparos — nem tarthat fanoncot.

A Miskolci Kereskedelmi és Iparkamara iparos-szakosztálya a körzetéhez tartozó ipartertületek szak-

**„GENTRY”
uriszabóság**

**Tavaszi és nyári
szövetújdonságokból**

a legmodernebb szabással havi 20 pengő részletre készítek öltönyt és felöltőt

BARANYOS MIHÁLY
uriszabó Budapest, II., Fő u. 37. Telefon: 55-3-85.

Szinyn Ágoston szita- és sodronyárúkesztő
Dob ucca. 45.
Ha jó és olcsó szítát akar, vásároljon közvetlenül a készítőnél.

ELBERT ÉS BALÁZS

vasbútor-,
sodronyághelét-,
kerti vasbútorgyár

Javítást vállal!

Budapest, VII., Herud ucca 41. Telefon: 38-9-10.

véleményének meghallgatása után olyan álláspontot fogadott el, amely szerint kívánatosnak tartja, hogy azon ipartestületi tagoktól, akik két évi tagsági díjjal hátralebten vannak és rosszishemű nemi fizetők, a tanoncotartási jogot hivatalból megvonják.

A magyar pezsgő sorsa.

A pezsgőgyártás mélypontját — olvassuk *Törley József* egy nyilatkozatában — az 1932. évben érte el, amikor is a fogyasztás, valamint a pezsgő exportja oly minimális volt, hogy a kisebb vállalatok leálltak termelésükkel. Azóta lassú és felfelé emelkedő javulás állt be, ami biztatólag hat a piacra. Az export terén is mutatkozik némi érdeklődés és pedig *Hollandia, Anglia, Olaszország és az Amerikai Egyesült Államok részéről. 1933-ban 178 mázsa, 1934-ben 310 mázsa pezsgőt szállítottunk ki.* Az osztrák piac, amely valamikor a legjobb felvevőpiaca volt a magyar pezsgőnek, teljesen elvesztette jelentőségét számunkra, mert az ottani fogyasztási és luxusadók, valamint a magas vám, lehetetlenné teszik a pezsgő elhelyezését.

A mi cégünk is óriási raktárral rendelkezik a kiltöltő pezsgőkből és teljes felkészültséggel várja a meginduló pezsgő exportját, valamint a belső fogyasztásra szükséges szállításokat. A magyar pezsgőnek egyébként világhíre is van, mert Magyarország előkelő vendége, a felszí hereg kizárólag magyar pezsgőt fogyasztott és pedig *Törley-féle Extra Dry-t és Reservét.*

A belföldi fogyasztást is lényegesen lehetne emelni és hozzáférhetővé tenni a nagyközönség számára, ha az eladást, illetve a fogyasztást nem terhelnék a kétszerez luxusadók.

Ebben az ügyben a *pezsgőgyárosok a pénzügyminiszterhez fordulnak az ügy végtelges rendezése miatt.*

Németországban két év előtt eltörölték a pezsgő luxusadóját, minek következtében a fogyasztás háromszorosára emelkedett egész rövid időn belül. Ezt remélik elérni gyárosaink a luxusadó elengedése esetén s így talán sikerülne úgy az exportot, mint a belföldi fogyasztást felemelni.

Francia törvényrendelet a borpiac védelméről.

Franciaország közelebbről azt kísérte meg, hogy állami beavatkozással megvédje világhírű bortermelését. E célból törvényrendeleteket (decret-loi) hozott a francia borpiac védelméről és az alkohol forgalmának szabályozásáról. Az 1935. július 31-én megjelent törvényrendelet megszabott feltételek mellett kötelezővé teszi a szőlőtőkék egy részének elpusztítását. A tulajdonosokat vagy pénzbelileg kártalanítja, vagy bi-

Nemesség és címer kikutatását és belügyi igazgatás, valamint Erdélybe és Felvidékre tervezett utazással kapcsolatos levéltári kutatásokra megbízást vállal **„Heraldika”** iroda gr. Károlyi u.14. T. 84-8-99

zonyos közhelyek viselése alól mentesítik. A szőlőtőkék elpusztítása csak akkor válik kötelezővé, ha Franciaországban és Algírban előzőleg a szőlőtulajdonosok összesen legalább 150.000 hektár területen a szőlőtőkék-
ket ki nem irtánák.

A termelési helyek szerint megnevezett borok védelme céljából bevezetik azoknak állami ellenőrzését. Az ilyen borokat „cœuroi” megjelöléssel lehet forgalomba hozni.

1935 október 1-től a szesz termelése és forgalombahozatala az állami szeszihivatal útján az államnak van fentartva, kivéve a Cognac és Armagnac területeken termelt, 70 foknál kisebb szesztartalmú árut.

Evenként bizonyos mennyiségű szeszkontingens átvételére az állam kötelezettséget vállalt és pedig:

Répából készült szeszből 2.300.000 hl.
Melaszából készült szeszből 600.000 hl.
Magokból készült szeszből 28.000 hl.
Borból készült szeszből 325.000 hl.
Törkölyből készült szeszből 300.000 hl.
Almaborból és körteborból 25.000 hl.
Almából és körtéből készült szeszből 300.000 hl.

Az árak megállapítása a répából készült szesz árához viszonyított arányszámok alapján történik. A répából készült szesz átvételi árának megállapításához a kristálycukornak a párisi ártudósán jegyzett árat veszik alapul. Új hírlik, hogy az új arányszámok alapján a borból készült szesz ára hl-ként 540 frank körül fog mozogni ami az eddigi árnál magasabb. Tehát a bortermelőket kedvezőbb áron fogják tudni boraikat értékesíteni.

A szeszmonopólium által elért üzleti haszonból a termelőket kártalanítani fogják az elpusztított szőlőtőkékért és megvásárolják a borfelesleget. (K. É.)

Mi újság a borpiacban?

A borpiacban a helyzet teljesen bizonytalan. A termelők közül csak azok adnak el és annyit, amennyivel rögtönös pénzügyi szükségletüket ki tudják éleltetni.

Az általános szüret még nem indult meg. Csupán ott szüretelnek, ahol a türelmetlen szőlősgazdák, akik féltik a termés mennyiségét, nem tudták attól visszattartani. Még egyes történelmi helyeken sem, mint például Mórán, ahol az általános szüretet már megkezdték. Ez annak a következménye, hogy a tavalyi, 1934. évi túlédés terméshez fel kellett használni az 1933. évi termést, amely könnyebb, keményebb, savanykásabb volt és amelyért emiatt olyan árat kaptak a termelők, amilyent normális viszonyok között szoktak kapni. Nyilván a várható csekély termés tette őket elbizakodottá. Ha ez a tömegtermelő helyeken történik meg, bár ott sem helyes elhárítani — valahogy elfogadjátok, de Mórán, amelynek termés export szempontjából is fontos, mégis csak minőségére és nem mennyiségére kellene törekedni. Ez áll valamennyi bortermelőhelyre, ahol márkázott borokat készítenek.

Az Alföldön mustért cukorfokokonként 1 pengő 20—30 fillért fizettek, ami literenként 22—23 fillérnek felel meg. A vásárlás lanyha. Kivétel jelenleg nincs.

Kartársak figyelmébe! Kuglbiliárd-asztal

törv. véde, a legújabb kuglbiliárd-játék. Az asztal megrendelhető örökös készpénzzel. Ára P.130.—, vagy kedvező részlejtéssel feltételek mellett. Nem esik az automata asztalokra kiadott főkapitánysági rendelet és illetek alá

Terjeszti: **Fehér Ferenc**
szab. tulajdonos VI. Vörösmarty uca 43. sz.
Kérjen ismertetőt!

Tojásértékesítő Vállalat

Budapesti, IX., Bakáts tér 8. Telefon: 88-9-17.

Halálozás.

Özv. *Lehardt Károlyné sz. Gruber Erzsébet* vendéglős kartársunk szeptember 23-án, életének 66-ik évében elhalálozott.

A Nemzeti Munkaközpont állásközvetítője

székhelyét *Dob uca 70. sz. alól Dob uca 19. szám alá helyezte át*, mellyel egyidejűleg telefonszámunkban is változás állott be. *Új telefonszámunk: 35-1-00.*

A fenti változás szíves tudomásulvételét és ennek megfelelő előjegyzését kérjük.

Állást keresnek.

Fizetőpincérnek ajánkozik, feltétlenül megbízható, ügyes szakember. Óvadtékkal rendelkezik. Címe az ipartestületben meg tudható.

Csapospincérnek ajánkozik nagyon szorgalmas, szerényigényű fiatalember. Gyakorlattal rendelkezik. Címe az ipartestületben.

Felirónőnek ajánkoznak gyakorlattal bíró fiatal nők. Címük az ipartestületben.

Szobaasszonyoknak ajánkozik fiatal megbízható, szolid nő. Címe az ipartestületben.

Vendéglői és kávéházi szakember élelmészeti üzem vezetésére képesítve, megfelelő elhelyezkedést keres. Címe az ipartestületben meg tudható.

Vendéglős házaspár alkalmazást, a feleség gazdaszonyi, esetleg felirónói, a férj üzletvezetői alkalmazást keres. Címük az ipartestületben meg tudható.

A mustszállításokról. Csáky G. Vilmos, az ismert szakember a következők közlésére kért fel bennünket: Minden óvintézkedéstünk ellenére az úrnőnk kiszolgálás mégsem bizonyult megbízhatóknak. Ezért kérjük a vendéglátóipar i. t. tagjait, hogy célszerűségi szempontból vagy telefonon, vagy személyesen szíveskedjenek mb. rendelkezéseket megtenni. Ez közös érdekünk. Haengsúlyoznom kell, hogy most már az új rendszer szerint történnek a szállítások, tehát meg azoktól az úrnőnköktől sem szabad árut elfogadni, akik régi évtizedes kiszolgálásukra hivatkoznak. Nevek említése nélkül, csak annyit közlök, hogy legrégibb munkatársaimban is eszaladnom kellett és így kénytelen voltam az elmondottak szerint határozni. Remélem, hogy régi vendüköröm, mint a multban ezután is bizalmával fog kitüntetni.

Megmentem beszövéssel

molyrágott, kiégett, elszakadt, elkopott, szövet, posztó, selyem, vászon **ruhadarabjait**, ruhafordításnál zsebeket, gomblynkákat. Tökéletes új eljárás. Megmentem, restaurálom elkopott, rongyos kiégett, perzsa-, szmirna- és gépszőnyegeit. Ezen nyomtatvány 10% engedményre jogosít. Gyenes D., VI., Teréz krt. 18. fszt. 2. Telefon: 22-4-94 Vidékieknek visszaküldés portómentesen.

Régi ruháit

fillérekért rendbehozza,

kitisztítja és házhöz szállítja: **Weltner uriszabóság**
Kertész uca 42. Telefonhívó: 31-5-24.

PARKER

töltőtollak és írónok óriási választékban

Cilcer és Társa papírüzletében, V., Dorotya-u. 9.

Élénk érdeklődés az osztálysorsjegyek iránt! Már október 19-én kezdődik az új osztálysorsjáték, melynek játékterve, nyereségi esélye és a sorsjegyek ára maradt a régi. A sorsjegyek mennyisége 84.000, melyek közül 42.000 számot biztosan kiosorolnak, tehát minden második sorsjegy nyer! A sorsjegyek ára egy-egy osztályra: egész 24, fél 12, negyed 6, nyolcad 3 pengő. — A jutalom 300.000 P, a főnyeremény 200.000 P. úgy, hogy a legnagyobb nyeresémy szerencés esetben 500 ezer pengő. Kiosorolásra kerül azonkívül 100, 50, 40, 30 és 25 ezer pengő stb. Összesen pontosan 7.722.000 pengő készpénz. A sorsjegyek iránt óriási az érdeklődés, mert a hírtelen meggazdagodás reményét mindenkinben felkelti.

Felhívjuk olvasóink figyelmét a Zrinyi Sütőde V., Zrinyi u. 9. telefon 810-91 által tiszta búzáisztból készült morzsájára (panerózá liszt), mely kiváló minőségével tagársaink legelőkelőbb meglepődését érdemelte ki. A legelőkelőbb éttermek a Zrinyi-sütődénél szerzik be ez irányú szükségleteiket.

Érdemes-e hirdetni! Ezt fényesen tudja bizonyítani Leopold Gyula hirdetővállalata, Budapest, VII., Erzsébet körút 39. Telefon: 42-1-55, hol elsörendű vagy cégek összpontosítják összes reklámjaikat. E megbízható, modern hirdetőroda nem csak önösen, hanem individuálisan 4 évtized alatt szerzett tapasztalatokkal és tanulságok célszerű felhasználásával irányítja, intézi a propagandát. Odaadó lelkiismeretességgel és felülmúlhatatlan pontossággal teljesíti a rendeléseket és főtevékése, hogy a reklámozás minél jobban sikerüljön és az eredmény biztos legyen.

Pályázati hirdetésny.

A Bajai Ipartestület és Bajai Iparoskör a székházában lévő vendéglőt 1935 november 1-től 3 évi időtartamra bérebeadni kívánja. Kizárólag vendéglős és italmérő ipar önálló folytatására jogosult, óvadékképes egyének pályázhatnak.

Az ajánlatok zárt borítékban legkésőbb 1935 október hó 18-án déli 12 óráig nyújtandók be a testület irodájába (Baja, gróf Széchenyi u. 6.) Részletes feltételek és tájékoztató nyomtatványok személyesen vagy pósta útján ugyanott díjmentesen beszerezhetők.

Baja, 1935 szeptember 27.

ELNÖKSÉG.

Halál minden vérszópóra!

Pincért csak a Genfiéktől (Tel: 39-3-62) és a Nemzeti Munkaközponttól (Tel: 35-1-00) rendeljük!

Tisztelt Kartársak! A világhírű Altwater Hőkörgyár (Jägerndorf-Budapest) évtizedeken át nem ellenőrizte a Gessler Altwater hamisításokat, de most már maguk a tisztességes vendéglősök és szállodások felkérésére a hamisítók ellen védőhárera indul. Kérjük tehát a Kartársakat, hogy a meginduló vizsgálatok előtt vizsgálzanak arra, hogy az öreg Altwater fejfel ellátott palackokból mindenki valódi Gessler Siegrüd-félt töltjön. Ezt kívánja saját üzletük jóhírneve is, mert az Altwater-Gessler utánzatok a valódiét meg sem közelítik.

Körszerű világítás az éttermekben és kávéházakban. A lecsökkenő vendégforgalom és így a természetes jóvodelemesökkenés kényszeríti a szállodás és vendéglőspart arra, hogy rezsijét lefokozza. Elsősorban a világításnál redukálnak helytelenül, pedig a vendég szeret jól és egyenletesen megvilágított helyiségben tartózkodni. Hogyan lehet 30-50 százalékos ár megtakarítást elérni anélkül, hogy ez a világítás rovására menne? Erre ad választ a már rendkívül fejlett világítástechnika, amely elsősorban a célszerű és csak másodsorban a formailag szép világítótestek alkalmazására törekszik. A felfelé világított oszillátor, de különösen sötét falaknál és mennyezeteknél a sokszor helytelenül ide-oda szorult fali, vagy asztali lámpák megdöntjük a világítást. Minél világosabb falat és okvetlenül főfényer menyezettel vagy a helyes világítási armatúrát alkalmazva, érhető el egy 30-50 százalékos megtakarítás. A Hajós és Szántó Elektromosgyár Rt. budapesti gyárában készíti a legmodernebb szempont szerint, a takarékoságot szolgáló modern világítótesteket. Ezek gazdaságos tervezésével külön osztály foglalkozik. Mindenütt elérhető megtakarítás! Forduljunk tehát bizalommal Hajós és Szántó Rt.-hez, aki díjmentesen küldi ki szakmérnököt és a jelenlegi világítási berendezés megtekintése után megfelelő előterjesztéssel szolgál. Takarékosodjunk tehát helyesen!

Pomoszín krémekről. A fagyal és a gyümölcsöz, gelatint és desszertok stb. készítéséhez való sokféle kiegészítő alkalmazhatóságáról ismert Pomoszín a cukrásznak krémek előállításához is kitűnően kipróbált anyagot jelent, mely nagyon használatos különösen igen kiváló minőségű vajkrémek készítéséhez. Pomoszín krémeknek, a különösen kellemes ízük mellett, megbecsülhetetlen előnye, hogy a meleg iránt eléggé érzékenyek, szét nem folyhatnak, aránylag sokáig tartósak, s még nem savanyodnak. Sőt, további egyszerű eljárással hosszú hetekre is tartósíthatók. Ezen felsorolt előnyök mellett a Pomoszín krémek előállításai költségei csekélyek, így hogy ezen termék minden ukrásznak — még annak is, aki a legkényesebb részre vésze dol-

HELLER SAJTOK IZLETESEK!

gozik — legjobban ajánlható. Ha Pomoszín krémekhez használunk, akkor különösen arra kell ügyelni, hogy esetleg ne alkalmazzuk helytelenül a savhozadáást, így pl. minden vaj, tej, vagy tejszín krémet, csak sav komplement nélkül készítsük, mert különösen ellen-tes irányú izlések keresztződésnek, azonkívül a krém összerutfutását is kell tartani. **Pomoszín-vaj alapkrémek:** 1. 1 kg. u. n. Pomoszín gelémassza, 1 kg. vaj és 2 tojásfeléhez; 2 kg. krémet ad. A **Pomoszín** gelé massza (mely igen előnyösen készen is kapható, de a Pomoszín porból egyedül is előállítható) a tojásfeléhezjével együtt kemény habbá verhető, hogy ezután az előbb ugyancsak simára elkevert vajhoz adjuk, majd az egészet tetszés szerinti átkeverjük. Ezen krémhez minden kívánt ízesítő adható. 2. Ha a vajkrém még jobb konszisztenciáját (szilárdúságot) akarjunk elérni, akkor az 1. sz. recept szerinti Pomoszín vajkrémbe minden kg-ra számított 2-300 gramm felvertelen Pomoszín gelémasszát keverünk bele. 3. Ha a krémet még izletesebben akarjuk elkészíteni, akkor 10 tojásfelégjait 20 dkg. cukorral tűzőn felverünk, majd lehűtve, ezt a már leirt módon elkészített krémhez adjuk, s az egészet meggyorszer jól átkeverjük. Ezen krém a mindenkor alkalmazott ízesítés szerint tartók és desszertek töltéséhez, de különösen garnirozáshoz alkalmas.

'Az új 35.

Magyar Királyi Oszfálysorsjáték

már október 19-én kezdődik

játékterve, a sorsjegyek ára, nyereségi esélye változatlan.

A hivatalos főúrsítók az eddig játszott sorsjegyeket üzletfeleiknek a következő első osztályra felajánlják a folytonosság biztosítása végett. Nagyon ajánlatos, hogy az eddigi résztvevők sorsjegyszámaitartsák meg, nehogy utólag megbánás, esetleg keserűségük legyen. Aki azonban nem akarják megtartani, sziveskedjenek azonnal visszaküldeni a sorsjegyeket, különben kárt okoznak.

UJ VEVOK minél előbb rendeljenek sorsjegyet, mert sorsjegy nélkül nincs nyeresési lehetőségük, sőt még reményeség se lehet, hogy gyorsan, váratlanul gazdagok lehessenek.

Az I. osztályú sorsjegyek hivatalos ára: Nyolcad 3 P, Negyed 6 P, Fél 12 P, Egész 24 P.

Megfizetni van idő, legkésőbb október 19-én kezdődő húzás előtt. Mindenkinek és minden egyes sorsjegynek egyenlő a nyeresési esélye!

MUBUTOROKAT RENDBEHOZOM. Antik bútoral-
tíró modern bútor készítők. Javítást vállalom. —
Bohák Károly asztalosmester, IX, Ferenc uca. 30.

**Östermelők és Nagykereskedők
Központi Elosztója**
Budapest, VI., Eötvös uca. 2.

Prima slavoniai tölgyfából **boroshordók** minden nagyságban, úgyszintén **bortöltőcsérek**, borkannák és szüretelő kádak
Laposa András kádármester, VIII. Kálvária tér 13. Telefon: 37-4-57

Fővárosi Sörfőző R. T.

Fősör Maláta Pezsgő

és

Mátyás Király (világos)

sőkülönlegességei **mindenütt** kaphatók.

Ne vegyen hamisítványt!

Ügyeljen a bélyegzőre a pasta felületén.

Igy a bélyegzett színes paszta nem válik ragadóssá

WINTER TESTVÉREK

bornagykereskedők. Városi iroda és cladás:
VII., Akácfa uca 45. Telefon: 34-9-52.
 Ajánlanak kiváló minőségű uradalmi fajborokat, valamint
CSEMEGE- ÉS VERMOUTH-BOROKAT
 minden mennyiségben, a legolcsóbb napi Áron. Tegyen próbárandófelét.

Steiner és Szimper

szobafestők, mázólok, dísz- és templomfestők
Budapest, IX., Útfői út 57. Telefon: 30-6-29.

Művészileg beszövöm vagy műstoppolom moly-
 rágt, kiégett, kiszakadt, elkopott ruhadarabjait.
RÓZSA IV., Váci uca 21. (udvarban)
 Szövet, vagy posztó, selyem, damaszt-abrosz, fűg-
 göny, szőnyeg művészi javítása. — Vidékre is.

IRÓGÉPET

irodájába, otthonába, üzletébe legolcsóbban Édes és Decsy-nél vehet. Irógépkiöcsönzés, javítás, karbantartás, kellekek nagy raktára. Copirszalagok és másológépek legolcsóbban.
Budapest, VII., Akácfa-uca 13. szám. Tel. 44-2-24.

HELLER L. LAJOS

szobafestő, mázólok és tapétázó mester

KÖLTSÉGVETÉS DIJTALANI SZÁMOS REFERENCIAI

Budapest, X., Százados út 17.
 Telefonhívó: 43-5-81.

Portálépítés

rajz és minta szerint legolcsóbban már

160 pengőtől
 ajtót, ablakot **26 pengőért**

„HUNGARIA“
 BUDAPEST, V., VACI-ÚT 54. SZÁM

Tervező és készítő modern, kombinált berendezést, egy- és kétfekhelyes recamiét, fotelt, fotelágyat

Ferencvárosi lakberendező kárpitos

Kárpitosárúk speciális készítője. Szézlónok, matracok és bőrgarnitúrák legolcsóbb beszerzési forrása Budapest, IX., Ferenc körút 22. Bejárati felpaputeai oldalon. Telefonhívó: 86-5-60. — Bőrbátórok szakosított festését és javítását házánál is vállalok.

ZIMMER FERENC

HALKERESKEDELMI R.T.

Budapest, Központi Vásárcsarnok. Tel.: 854-48
 *
 FIOKÖZLETEK: V., Gróf Tisza István u. 10. Tel.: 816-79.
 VII., Rákóczi út 90. Telefon: 304-84.
 IRODA: VIII., Horvánszky uca 19. I em. Tel.: 335-39.

Budapesti Szállodások és Vendéglők Ipartestülete
 Szállodások, Vendéglők, Kávéosk és Alkalmazottak
 Nyugdíjgyűjlesztő

Budapest, IX., Lónyay u. 22. Telefon: 81-1-52.

Szállodások és vendéglők szakiskolája
 Budapest, IX., Lónyay uca 6. Telefon: 87-2-79.
 Iskolagatval értekezhetni köznapokon d. u. 4-7-ig

Budapesti Vendéglők Adóköössége
 Budapest, IX., Lónyay u. 22. Telefon: 86-1-82.
 Hivatalos órák: köznapokon d. e. 9-2 óráig.

! Kiadóhivatal telefonszáma: 87-6-08.